

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 91. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Kedd, 1936. április 21.

Justizmord?

Hoffmann trentoni kormányzó kijelentése szerint a Lindberg-ügy Hauptmann Bruno kivégzésével még nem fejeződött be. A közeli jövőben három letartóztatás várható. A nyomozást most a kormányzó emberei folytatják és ugyilátszik ezúttal eredménnyel.

Feininger csikágói ügyvéd, a kormányzó megbizottja, aki a nyomozás irányítója, kijelentette, hogy most már csalhatatlan bizonyítékok vannak arra nézve, hogy Hauptmann árthatlanul halt meg. Ha ezek a bizonyítékok néhány héttel ezelőtt a kezében lettek volna, úgy megmenthette volna Hauptmann a villanyos széktől.

Az egész rejtély tényleges megoldása most már csak napok vagy órák kérdése.

Véres események Ausztriában

Ausztriában vasárnap véres események voltak. A Grác mellett lévő St. Péteren tegnap merénylet következett el a Heimwehr vezetője, Trocha kapitány ellen. A merénylet elkövetése után Heimwehr-különítmény házkutatást tartott a nemzeti szocialista érzelmi emberek házaiban. A nemzeti szocialisták még idejében megtudták, hogy mire készül a Heimwehr-különítmény és amikor a fegyveres emberek az egyik házba be akartak nyitni, ugyancsak felfegyverkezett horogkeresztesek sortűzet adtak le az érkezőkre. Az ellenfelek között valóságos tüzharc következett, amelynek során három Heimwehr katona súlyos sérülésekkel maradt a helyszínen.

Az összeütközés híre hallatára este Grácban is véres összeütközésre került a sor a horogkeresztesek és a Heimwehr tagjai között. Az összecsapás következtében négy ember meghalt, négy pedig súlyosan megsebesült. A horogkeresztesek és a Heimwehristák valóságos ütközetet vívtak a nyílt utcán, amelynek sétáló közönsége fejesztetten menekült. A rendet lovascsendőrök állították helyre a hajnali órákban.

Zavargások Varsóban

A legutóbbi varsói zavargásoknak a hivatalos jelentés szerint 16, nemhivatalos jelentés szerint 25 halottjuk van. A halottak között két rendőr is van. A kormány megállapítása szerint a zavargásokat baloldali elemek rendezték és ezért elhatározta, hogy feloszlattja az összes baloldali szervezeteket. A rendőrség elkobozta a „Robotnikot”, a szociálistápart lapját.

Hitler 47 éves

Hitler birodalmi vezér ma ünnepli 47-ik születésnapját. Ebből az alkalomból egész Németország virág- és zászlódszt öltött. Göbbels propagandaminiszter vasárnap este nagy beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a világon még sohasem volt senki, aki annyira egyesített egy nép bizalmát és egy nagy nép együvé tartozását, mint Hitler, aki egyébként a mai napon a következő előléptetéseket rendelte el: Blomberg báró vezérezredes, hadügyminisztert vezértábornagygyá, Fritz báró tüzérségi tábornokot, a hadsereg főparancsnokát vezérezredessé, Raeder tengernagyot, a német birodalmi haditengerészet főparancsnokát vezértengernagygyá, Göring repülő-tábornokot, légügyminisztert és a légi haderő főparancsnokát vezérezredessé léptette elő.

Kiürítették Addis-Abebat

Harrar és Dzsidsziga elfoglalását jelentették Rómában Abesszinia végsőkéig védekezik

Aloisi és Eden diplomáciai vitája a népszövetségi tanácsülésen

RÓMÁBÓL jelentik: A keletafrikai harctéren újabb, nagyjelentőségű események történtek. Badoglio tábornok, a keletafrikai olasz csapatok főparancsnoka, tegnap jelentést küldött kormányának, amelyben közli, hogy a három nappal előbb megindított támadás a somáli fronton teljes sikerrel járt Az olasz csapatok az ellenséget bekerítették és teljesen megverték. Az ellenség vesztesége ezer halott, közöttük igen sok előkelő törzsfőnök. Az olasz csapatok tíz gépfegyvert és ezer puskát zsákmányoltak. Olasz részről tíz tiszt halt meg és három repülőst, ezenkívül mintegy ezer ember harcokptelenné vált. Rómában erősen tartja magát a hír, hogy az olaszok tegnap elfoglalták Harrar és Dzsidsziga városát, ahová bevonultak Graziani tábornok csapatai.

Addis Abebában lázas izgalom uralkodik. Abesszin hivatalos jelentés szerint az

addis abebai kormány, amikor megkapta a békekísérletek meghiusulásáról szóló genfi jelentést, mélységes csalódást érzett Genffel szemben. Kormánykörökben tudatára ébredtek annak, hogy Abesszinia most már senkire sem számíthat, csakis önmagára. Az abesszin kormány nyilatkozatot adott ki, amelyben Addis Abebat nyílt városnak minősíti, tehát a fővárost semmi esetre sem védelmezik az olasz előnyomulók szemben. Az abesszin főváros rendőrségének létszámát három ezer emberrel növelték. Az abesszin kormány rövidesen elköltözik a fővárosból és valamelyik nyugatabessziniai várost választja székhelyéül. Addis Abeba és Desszie között az országutat több helyen felrobbantották Ugyancsak Nyugatabessziniába vonult vissza a négus is, Kassa, Seyum és Imru herceg seregeinek maradványaival.

Az addis-abebai angol követség nem menekül

LONDONBÓL jelentik: Jólétesült körök híradása szerint, az addis abebai angol követség abban az esetben sem hagyja el Addis Abebat, ha az abesszin kormány kiüríti a várost és más városban telepedik le. Az angol követség egyébként széleskörű biztonsági intézkedéseket tett a brit európai állampolgárok élet- és vagyonbiztonsága érdekében, arra az esetre, ha Addis Abebat az olaszok elfoglalják. A követséget drótsövénnyel vették körül, amely mögé 3000 gázálarccal felszerelt idegen menekülhet. Egy brit tisztektől vezetett indiai osztag vigyáz a rendre.

A négus kitart a végsőkéig

Az előnyomuló olaszok már csak 75 kilométernyire vannak a fővárostól. Mogadisióból érkezett jelentés szerint a déli abesszin hadsereg főparancsnoka, Dampu tábornok elesett a tegnap befejeződött két napon át tartó ütközetben, amely hír szerint a legelkeseredettebb és legvéresebb ütközete volt az abesszin-olasz háborúnak.

A „Reuter“-ügynökség tudósítója beszégetést folytatott Delville kapitánnyal, aki kubai állampolgár és az abesszin hadvezetőség szolgálatában áll. A kapitány a következőket jelentette ki:

— Addis Abeba elfoglalásával a háború nem ér véget, mert a fővárostól délre fekvő hegyek közé vonulunk vissza és újult erővel támadjuk meg az olaszokat. Badoglio tábornagnak még igen nagy nehézségeket fogunk okozni. Utolsó emberünkig álljuk a harcot és a császár vagy győz, vagy meghal. Igen sok önkéntes indult tegnap az északi harctérré, hogy feltartóztassák az olaszok előnyomulását a főváros felé...

Az elmúlt éjjel folytatták Addis Abeba kiürítését. A lakosság legnagyobb része már el is hagyta a várost, úgy, hogy az teljesen kihalt.

A genfi tárgyalás

Gentből jelentik: A Népszövetség tanácsa ma délelőtt félórás zárt ülés után 11 órakor tartotta meg nyilvános ülését. Bruce ausztráliai külügyminiszter, a tanács elnöke a tanács asztalához szólította a hadban álló felek megbizottait, olasz részről Aloisi báró főmegbizottat, abesszin részről Volde Mariam meghatalmazott minisztert. Az elnök a megnyitó beszédben kijelentette, hogy a tanácsülés tulajdonképpen folytatása az elnapolt londoni tanácsülésnek és hogy az olasz-abesszin békeltetési eljárás ügyében a 13-as bizottság befe-

jezte munkáját. Ezután Madariaga-nak, a 13-as bizottság elnökének adta át a szót, aki felolvasta a bizottság jelentését a békeltető eljárás meghiusulásáról. A jelentés azzal végződik, hogy a bizottság megbízatása a kudarc folytán kimerült.

Madariaga után Aloisi báró szólalt fel. Bejelentette kormánya nevében, hogy az előállott helyzetért Olaszország nem vállalja a felelősséget.

Majd megemlékezett az olasz kormány által

felajánlott eljárási módozatról. Eszerint Olaszország szükségesnek tartja abban az esetben, ha ellenfele békét akar kötni, a közvetlen tárgyalásokat. Az olasz kormány nem kívánja a Népszövetséget kizárni a tárgyalások menetéből, csupán a mostani kényszerhelyzetben tartja a közvetlen tárgyalási módot kívánatosnak, ami egyébként nem áll ellentétben a Népszövetség által eddig is követett gyakorlattal. Az ellenségeskedések beszüntetése csupán a békefeltételek elfogadása után következhetik be. Az olasz kormány csak olyan fegyverszünetet hajlandó kötni, amely teljes biztonságot nyújt csapatai számára, ez pedig

kényegileg csakis az egész Abesszinia elfoglalásával következhetik be.

Az olasz főmegbízott bejelentése után Volde Mariam abesszin főmegbízott emelkedett szólásra és csak rövid észrevételeket tett. Kijelentette, hogy kormánya teljes egészében fenntartja a már előzőleg kifejtett álláspontját. Felhívta a Népszövetséget annak megállapítására, hogy Olaszország a békekötésre vonatkozó felhívást formailag elfogadta ugyan, de lényegileg elutasította azt. Ezért Olaszországgal szemben a Népszövetség alapokmányának a 16-ik szakaszát kell alkalmazni.

Miután több szónok nem jelentkezett, az elnök az ülést berekesztette és annak folytatását délután 3 órára tűzte ki. A tanács délutáni ülésén Aloisi báró a következő nyilatkozatot tette:

— Az abesszin küldöttség nyilatkozatában kijelentette és beismerte, hogy azzal az eltökélt szándékkal jött Genf-be, hogy megakadályozza a béketárgyalások megindulását. Ilyen körülmények között azt kértem: mi célja volt annak, hogy eleget tegyek a genfi meghívásnak? Nem fogom követni azt a hangnemet, amit az abesszin kiküldött használt, de a *leghatározottabban visszautasítom az abesszin küldöttség ama gyanúsítását, mintha az olasz delegáció békeszándékot szinlelő magatartásával politikai előnyökre akarna szert tenni.* Végül még kijelenti, hogy az egész viszály elrendezését gyarmati kérdésként kellett volna kezelni.

Ezután Eden angol külügyminiszter szólalt fel. Meggyőződése szerint a Népszövetség minden tagja csak sajnálkozásának adhat kifejezést a békekísérletek meghiúsulása miatt. Néhány hónap előtt a Népszövetség majdnem valamennyi tagja megállapította, hogy Olaszország a népszövetségi alapokmányok rendelkezéseinek ellenére hadműveleteket folytat a Népszövetség egy másik tagállama ellen. Ha azt akarjuk, hogy a világ megőrizhesse a nagynehezen létrehozott békét, akkor tiszteletben kell tartani mindannyiunknak a népszövetségi alapokmányokat. Ha bármely nemzet büntetlenül megsértheti az alapokmányok rendelkezéseit, akkor joggal kérdezzük, hogy melyik nemzetnek lesz a jövőben bizalma a nemzetközi jogrend iránt? Ez ünnepélyes órában a Népszövetség minden egyes államának részt kell vállalnia a kötelezettségekben. Az angol kormánynak több ízben kinyilatkoztattott szándéka, hogy fenntartja azokat a pénzügyi és gazdasági rendszabályokat, amelyek eddig hatályban voltak, egyben kijelenti, hogy amennyiben a Népszövetség többi államai célszerűnek találják, még további megtorlásokat is hajlandó életbeléptetni.

— A harctérről érkező jelentések arról számolnak be, hogy az olasz katonák mérges gázt használtak volna a védtelen abesszinekkel szemben. A mérges gázok használatát eltiltó nemzetközi egyezményt nemcsak a hadviselő felek írták alá 1925-ben, hanem a világ minden állama. Ha ilyen nemzetközi megállapodások rendelkezéseit meg lehet szegni, akkor Nyugateurópa lakossága joggal megkérdézheti, hogy milyen biztonságot jelentenek vagy nyújtanak számára az ilyen nemzetközi egyezmények? Az angol kormány teljes bizalmát helyezi a Népszövetségre, mint abba a legfőbbkétebb szervezetbe, amely a mostani körülmények között egyedül gondoskodhatik a világ béke fenntartásáról.

Eden után Boncour, Potemkin, Komar-

nicky, Guinaz, Madariaga, Antoniade, Vasconzellos, Bodbeg és Zaldumbide szólaltak fel.

Itt írjuk meg, hogy Baldwin angol miniszterelnök szombaton beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Angliának nincs szándékában megalázní Olaszországot. Baldwin leszögezte még, hogy Anglia kötelességének érzi a Népszövetség politikájának teljes erőből való támogatását, még ak-

kor is, ha ez súlyos feladat elé állítja az angol népet.

A londoni Daily Telegraph annak a nézetének ad kifejezést, hogy súlyos szerencsétlenség volna a világ számára, ha Olaszország kilépne a Népszövetségből. Azzal is tisztában kell lennünk, — írja a lap, — hogy az északafrikai háború igen könnyen Európába is átplántálódhat.

Genf a nemzetközi háborus szokásjogokra figyelmezteti a harcban álló feleket

A Népszövetség hétfőn este 10 órakor kezdődő ugynevezett éjjeli zárt ülésén határozati javaslatot fogadott el, amelyben sajnálja a tanács, hogy a tizenhárom bizottság fáradozásai nem vezettek célra és hogy ilyen körülmények között nem volt lehetséges az ellenségeskedések megszüntetése és a háború olyan körülmények között folyik tovább, amelyek ellenkeznek a népszövetségi alapelvekkel.

A népszövetségi tanács ezuttal megegyeszer azt az ünnepélyes felhívást intézi Olaszországhoz, hogy az abesszin-viszályt abban a szellemben igyekezzék elsimítani, mint amit a Népszövetség alapító tagjától és állandó tanácstagjától elvárhat. Végül a javaslatához még egy figyelmeztető szakaszt csatoltak, amely figyelmezteti a háborus feleket a háborus szokásjogok különböző nemzetközi szerződésekben lefektetett alapelveire.

A belpolitikai helyzetről

Ploesti-ben nyilatkozik Tatarescu miniszterelnök

A mára tervezett minisztertanácsot a jövő hétre halasztották el, mert a fővárosból több miniszter hiányzik.

A ploesti-i ünnepségek programját a következőképpen állították össze: Csütörtök reggel különvonaton érkeznek a városba a bucuresti-i meghívottak. Délelőtt 10 órakor leplezik le Duca szobrát, 11 órakor az „Odeon”-teremben nagygyűlést tartanak, amelyen Tatarescu nagyszabású beszédet mond. Délután két órakor a különvonat a meghívottakkal együtt Sinaia-ba megy és itt a kormány tagjai virágkoszorút helyeznek el azon a helyen, ahol Ducát meggyilkolták. Beavatottak szerint a Ploesti-ben elmondandó miniszterelnöki beszéd már elkészült, de előreláthatólag némi módosításokat szenved, hogy még inkább összhangba hozzák azokkal a kívánságokkal, amelyek a párt moldovai képviselőinek Piatra-Neamtiban a szélsőséges mozgalmakkal kapcsolatosan megnyilvánultak.

Inculet ma reggel Sinaia-ba utazott, ahol kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. A belügyminiszter részletes jelentést terjesztett elő a legutóbbi közrendészeti intézkedésekről.

A liberális-párt moldovai tagozatának Piatra-Neamtiban megtartott nagygyűlésén lamandi Victor tárca nélküli miniszter többórás

beszédben ostromozta a szélsőjobboldali szervezetek és elsősorban a Vasgárda működését.

— A vasgárda ma az állam alapjait veszélyezteteti — mondotta lamandi — és ezért sürgős mozgalmat kell kezdenünk megsemmisítésére. Ez a veszedelmes jobboldali szervezet még 1929-ben keletkezett, de akkor vezető politikuskok, különösen pedig Vaida, nem vették komolyan ezt a mozgalmat. Vaida gyerekeknek nevezte a vasgárdistákat és mozgalmukat nyíltan támogatta, azzal a megokolással, hogy csak játszanak a gyerekek. Később Mihalache már felismerte a veszedelmet, amit a vasgárda jelentett és megkísérelte a gárdák feloszlátását, ebben azonban Vaida és Tilea megakadályozták. A vasgárda minden tetteért tehát Vaida a felelős. Amikor Duca kormánya feloszlatta a vasgárdát, annak vezetői bosszút esküdtek a miniszterelnök ellen. Már a nyomozás első perceiben beigazodott, hogy Duca meggyilkolását a vasgárda vezetősége határozta el és a gyilkosok csak vezetőik parancsát teljesítették. A vasgárda ismét feltámadt és újból az ország rendjének felborítására készül. Ez ellen a merénylet ellen sürgősen védekezniünk kell és a liberális párt minden tagjának össze kell fognia, hogy erélyes ellenakciót indíthassunk a bandába tömörült gárdisták ellen.

Kéthetes olasz árusítás!

Megérkeztek a tavaszi és nyári divatujdonságok

Szövet, Delain, Tveed, Imprimé és mosóselymek

OCSEKAY E. divatáruházában

Gyöngyösi „Sochor” mosódelainek, flaneltakarók, paplanok stb. legolcsóbb árban.

Szabadrábra helyezték a tg.-mures-i diákkongresszus őrizetbe vett résztvevőit

Tárgul-Muresről jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Mint ismeretes, a tárgul-mures-i diákkongresszussal kapcsolatos események miatt öt diákot Bucuresti-ből Tárgul-Mures-re szállítottak az úgy kivizsgálása végett. Penciu Iulescu Edgar vizsgálóbíró már napok óta folytatja a vizsgálatot, kihallgatta a diákokat, számos tanút és a kihallgatások eredményeképpen az öt diákot letartóztatásba helyezte. Az ügyészség a harminc napos vizsgálati fogság mellett döntött, amit a letartóztatott diákok a törvényszékhez megfellebbeztek.

A törvényszék ma délelőtt foglalkozott a fellebbezéssel. A vádlott diákokat három bucure-

resti-i ügyvéd képviselte, közöttük Budişteanu dr., aki két és félórás beszédben kérte védenői szabadrábrahelyezését, azzal az indoklással, hogy a vizsgálat érdeke nem kívánja a diákok fogvatartását. A törvényszék rövid tanácskozás után meghozta határozatát, amellyel

a vádlott diákokat szabadrábra helyezte.

A határozat szerint semmiféle indoka nincs a vádlott diákok fogvatartásának.

A határozatot az ügyész három napig fellebbezheti meg. A közvélemény nagy érdeklődéssel tekint az érdekes törvényszéki határozat újabb fejleményei elé.

Az iparos-aggmenház ünnepélyes felavatása**Dr. Cotioiu Romulus: Minden menház egy vár, amelynek fegyverei a szeretet és megértés**

Az iparosság áldozatkészségének és szolidaritásának ünnepe — Igéretet tett Vulpe Iosif, a Munkakamara elnöke, hogy az aggmenházat évről-évre fejleszteni fogja

Az ujonnan létesült iparos aggmenházat, amely jövőben az aggkorokra szegényen és elhagyottan maradt iparosembereket lesz hivatott az élet kegyetlenségétől megóvni, vasárnap délelőtt avatták fel lélekemelő ünnepség keretében az ipartestület nagytermében. Az ünnepség másik kiemelkedő eseménye az Ipartestület diszelnöke, Olariu Iustin arcképének leleplezése volt. A kettős ünnepség megható külsőségek között folyt le és ez alkalomból az Ipartestület nagyterme zsufolásig megtelt közönséggel. A jelenlévő közéleti előkelőségek sorában ott voltak Cotioiu Romulus dr. városi átmeneti-bizottsági elnök, Vulpe Iosif alpolgármester, munkakamarai elnök, Popescu Petre munkügyi vezérfelügyelő, Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár és még számosan. Külön csoportban az elnöki emelvény oldalán foglaltak helyet a menház ápoltsai, míg a közönség első sorában az aggmenház védőasszonyai: Dein Paula, Feier Stefanné, Pápai Lajosné, Panker Viktorné és Moskovitz Izidorné ültek.

Az ünnepséget Vulcu Maxim, az Ipartestület elnöke nyitotta meg, üdvözölte a megjelent előkelőségeket, majd meleg szavakkal ismertette az aggmenház rendeltetését. Azokról a tisztas munkában megöregedett iparosemberéről van szó, akik nem tudtak maguknak gondtalan öregséget biztosítani. Ezeket az aggmenház lesz hivatva megóvni a nyomorgó öregségtől. Az elnök ezután utalt arra, hogy az Ipartestület intézménye rövidesen megszűnik és így az aggmenház is más rezsim alá kerül. Hiszi — mondotta Vulcu elnök — hogy

az új vezetők az eddigi elgondolásoknak megfelelően vezetik tovább a nemescélú intézményt.

A mély benyomást tett szavak után Feier Stefan alelnök ismertette az ünnepség másik pontját. Méltatta Olariu Iustin diszelnök munkás életét, amelynek során a zárand-i szegény tanítócsaládból testületi elnökké, majd diszelnökké küzdötte fel magát, ami egy hosszú és becsületes munka megérdemelt jutalma. Ezek után a szavak után Feier alelnök leleplezte Olariu Iustin portréját, amely Balla Frigyes festőművész kiváló kvalitásait hirdeti.

Az új intézmény alapítói

A következő felszólaló, Moskovitz Izidor ügyvezető-elnök emelkedett szólásra és lendületes szavakkal ismertette az aggmenház történetét.

— Még az elmúlt évi közgyűlésen vetette fel dr. Gabos Jenő testületi ügyész az eszmét, hogy az Ipartestület ötvenedik évfordulóját a már régen nélkülözött aggmenház létesítésével kellene emlékeztetessé tenni — mondotta Moskovitz Izidor. — Két megértő munkatársammal: Vandracsek Ignáccal és Holló Frigyesel munkához láttunk és megalkottuk az aggmenházat, amelyben egyelőre 11 iparostársunknak adatott meg, hogy egy emberöltőn át végzett munka árán munkaképtelen öregségük ideje gondtalan legyen.

Moskovitz Izidor elismeréssel szólott a védőnők nemes munkájáról, továbbá azokról a cégekről, amelyek áruadományokkal támogatták az aggmenház létesítésének munkáját. Ezek a cégek a következők: Andrányi Károly és Fia, Szabó Albert, „Armatúra“, Fischer Mór, Meer Mór és Fia, Burza Testvérek, Pintér János, Braun Samu, Nagy Ferenc, Braun Gusztáv, Pollák Sándor, Tulbure Ioachim, Steinitzer N., Fischer Armin, Müller Viktor, Gabor Dimitrie, Färber et Co., Reich Gyula, Hirschmann Károly, Milosav János, Kőszeghy Emil, Steiner Béla, Komlós Pál és Ermesz Ist-

ván. Munkájukkal segédkeztek a következő iparosok: Holló Zoltán, Bulboaca Stefan, Pápay Lajos, Czeiler István, Oprean Anton, Grünbaum Márton, Sfet Vicentie, Veszprémi István, Liczkó László, Hagykák Ferenc, Krebsz N., Scheffer Richárd, Barthel János, Czeglédy Lajos, Gartner Márk, Nánássy László, Holló Frigyes, Panker Viktor, Scheffer Géza, Uzsora István, Paladics György, Vandracsek és Fiacég, Horváth József, Balogh János, Pálincás Kálmán, Lőrincz József, Sárk Anton és Gonda Róbert. Ezenkívül igen sokan segítettek pénzüadományokkal a nemes ügyet. Nagy elismeréssel emlékezett meg a felszólaló a Munkakamara lelkes elnökéről, Vulpe Iosifról, aki a menház ágy- és asztalnemű anyagának a beszerzését teljes egészében magára vállalta. Dr. Botis Aurel és dr. Singer József az ápoltsak kezelését vállalták magukra.

Ezután Moskovitz Izidor lendületes sza-

A Munkakamara elnöke az Aggmenház jövőjéről

Pacuraru Brutus ezután Mateescu Stefan kamarai elnök üdvözlését tolmácsolta. Ezután azt fejtegette, hogy bármilyen szervezeti változás következzen be, a szolidáris iparosság szempontjait mindenkor tiszteletben fogják tartani, végül pedig elismeréssel emlékezett meg Moskovitz Izidorról, aki fáradhatatlan munkásságot fejtett ki a menház megalkotása érdekében. Az egybegyűltek meleg ünneplésben részesítették Moskovitz Izidort. Nagy figyelemmel kísérve szólalt fel Vulpe Iosif, a Munkakamara elnöke, aki előbb Olariu Iustint, mint a munka emberét méltatta, majd azokkal az aggályokkal szállott szembe, amelyek az iparosság körében az új ipartörvényvel kapcsolatosan támadtak.

— A Munkakamara két évi működése alatt bebizonyította, hogy nem akarja megsemmisíteni az eddigi alkotásokat — mondotta Vulpe Iosif. — Ez a ház továbbra is az iparosság

vakkal emlékezett meg Olariu Iustin diszelnökről, majd a meghatottságtól könnyes arcu menházi ápoltsakhoz fordult, akiket arra kért, hogy érezzék otthon magukat a menház falai között.

A nagy hatást keltett beszéd után általános figyelemmel kísérve dr. Cotioiu Romulus, a városi átmeneti-bizottság elnöke szólalt fel.

— Minden otthon és menház az én szememben egy vár, amelynek fegyverei a szeretet és a megértés — mondotta Cotioiu Romulus dr. — Egy maroknyi ember a törvény kötelezettségein és írott szövegén túlmenően a szeretet és a szív eszközeivel megalkotta ezt a menházat, amely új bizonyítéka annak, hogy igenis van igazi szeretet, megértés és áldozatkészség.

A legszebb bizonyítvány

Cotioiu Romulus dr. ezután Olariu Iustint méltatta, aki egész életén át tuzott szerénységgel dolgozott. A magasan szárnyaló beszéd után Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár szólalt fel.

— Ma a munka kultuszát ünneplük, — mondotta Pacuraru Brutus. — Ez a kultusz tradíció alapszik és a legalkalmasabb egy társadalom szanálására. Mi lehet szebb, mint egy konstruktív cselekedetet ünnepelni. Az iparosság számára, amely éppen egy új éra küszöbén alkotta meg az aggmenházat, ez az intézmény a legszebb erkölcsi bizonyítvány.

háza marad, amelyben tovább dolgozhatnak az ország boldogulásáért.

Ünnepélyes ígéretet teszek, hogy az aggmenházat évről-évre fejleszteni fogom.

A Munkakamara ismeri kötelességét és kéz a kézben fog együttműködni az iparossággal.

A nagy hatást keltett felszólalás után Juhász Gábor, a fűszerkiskereskedők üdvözlését tolmácsolta, Steigerwald Alajos Olariu Iustinhoz intézett szívélyes szavakat. Ezzel az ünnepség hivatalos része véget ért. Az egybegyűltek ezután megtekintették az aggmenházat, amely ragyogó fehér falaival, végtelen tisztaságával és derűs kényelmével, nem menház, hanem szanatórium benyomását kelti. A látogatók elragadtatásukat fejezték ki a látottak felett, amelyek beigazolták Arad iparosságának áldozatkészségét és szolidaritását.

Szabadrábra helyezte dr. Ungár Adolfot az Oradea-i Tábla

Zárt ülésen tárgyalta a táblai hármastanács az ügyet és úgy döntött, hogy a timişoara-i ügyvédnek nem áll fenn szökés veszélye

Oradea-i, tudósítónk telefonjelentése: Hétfőn délelőtt tárgyalta nagy érdeklődés mellett az oradea-i tábla hármastanácsa dr. Ungár Adolf timişoara-i ügyvéd ügyét. A forradalmi időkben elkövetett gyilkossággal vádolt ügyvéd, mint ismeretes, a Semmitőszéktől más bíróság delegálását kérte, azzal az indokolással, hogy olyan atmoszférát teremtettek egyesek, amely lehetetlenné teszi a nyugodt légkörben való letárgyalást. A legfelsőbb bíróság helyt is adott a kérelemnek és az oradea-i bíróságot delegálta Ungár dr. ügyének tárgyalására. A husvétii ünnepek közbenjötté miatt, csak most foglalkozhatott a tábla az ügyvéd szabadrábrahelyezési kérelmével.

A tábla Dobosi elnök és Crisan, valamint Micu táblabírákból álló hármastaná-

csa hétfőn délelőtt zárt ülés keretében tárgyalta Ungár Adolf dr. szabadrábrahelyezési kérelmét. Még Ungár dr. oradea-i védője: dr. Erdeli Sever is a folyosón várta a bíróság döntését, amelyet több, mint egyórás tanácskozás előzött meg. A déli órákban hirdette ki a döntést az elnök, aki közölte, hogy

a tábla helyt adott Ungár dr. szabadrábrahelyezési kérelmének, mert úgy találja, hogy a vádlott ügyvéd vagyoni viszonyai és pozíciója kizárják a szökés veszélyét

és így nem szükséges a fogvatartás. A döntés ellen a főügyész sem fellebbezett és így azt nyomban végrehajtották. Ungár Adolf dr. a délutáni órákban családjának Oradea-ra érkezett tagjaival együtt elutazott a városból és visszament Timişoarára.

EZÜST- RÓKÁK KEPPÉK rendkívül olcsón!
KÉK- RÓKÁK Schmideg szücs, Budapest 3
IV., Párisi-ucca

Domán Sándort tizéves elnöki jubileuma alkalmával lelkesen ünnepelte Arad kereskedő-társadalma

— Beszámoló a Testület működéséről —

Ünnepe volt vasárnap Arad kereskedő-társadalmának. Tizedik évfordulóját ünnepelte meg annak, hogy Domán Sándor elfoglalta az arad-i kereskedelmi testület elnöki székét. Az a mód, ahogyan a vasárnap délelőtti közgyűlésen az ünneplés megnyilvánult, mindenél beszédesebb bizonyítéka volt annak, hogy a város kereskedőtársadalma értékeli tudja Domán Sándor kivételes egyéniségét, akit egyébként alig néhány hónappal ezelőtt — munkássága elismeréséül — Ardeal és Banat kereskedelmi testületeinek szövetsége szintén elnökévé választott.

„Csak a máért lehet dolgozni“

Domán Sándor megnyitó beszédében utalt arra, hogy most új programot adni nehéz.

— Ma mindenkinek és így nekünk is a testületben csak mai programunk lehet. Alkalmazkodnunk kell a pillanatnyilag adódó helyzetekhez, csak a máért lehet dolgozunk és cselekednünk. Jelenlegi álló harcunkban egyetlen programunk lehet: szervezkedni, erőket megtartani, erőt gyűjteni, kivédeni a napi kellemetlenségeket. Ha pedig programot kell adnom, akkor azt hirdetem, hogy itt van az utolsó óra arra, hogy minden kereskedő elfoglalja helyét a kereskedelem védősancában, a megszervezett egyesületben és vállalja öntudattal és meggyőződéssel a helytállást, vállalja a rá eső csekély terhet, — mondta a jubiléum.

Meleghangú üdvözlések

A hosszas táppsal fogadott megnyitó beszéd után Halász Dezső, a testület alelnöke lelkes, meleg hangú szavakkal emlékezett meg Domán Sándor tiz esztendő, értékes munkásságáról.

— Mi értékelnünk tudjuk azt a munkát, amelyet elnökünk egy évtized alatt kifejtett, — mondotta — és arra kérjük, hogy tovább is az eddigi uton haladjon, azon az uton, amelyen mi mindenkor követni fogjuk. A mai ünnepélyes alkalomból azt a javaslatot terjesztem elő, hogy festessük meg Domán Sándor portréját és függesszük ki azt a testület dísztermében.

Az indítványt a közgyűlés egyhangúlag elfogadta, majd pedig Bolgár Lajos, aki a testületnek is több évig volt titkára, az alábbi határozás visszaemlékezéssel méltatta a jubiléum elnök tevékenységét:

— Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy Domán Sándor elnök urat egyszerű szavakkal, de meleg szívvvel üdvözlöm. Évtizedekkel ezelőtt én is az ő szülővárosából, Szegedről jöttem, ahonnan Domán elnök ur elindult és majdnem 40 éve lankadatlan energiával, törhetetlen hittel, bátran és bölcsen dolgozik a kereskedőtársadalom boldogulásáért. Domán Sándor ur szülővárosában sok évtizeddel ezelőtt, egészen közletről láthattam a mindenki által nagyrabecsült, puritán édesapja kereskedői működését, ismertem azt a patinás kereskedőházat, amelyből Domán Sándor elindult és édesapjától örökölt példás szorgalommal, hivatásának rajongó szeretetével, az üzleti korrektség csillagától vezetve, kezdte meg működését. Most rövid az idő arra, hogy munkás-

ságának összes nagy eredményeit felsoroljam és csak arra mutatok még rá, hogy Domán az elnöki pozícióban olyan lelkiismeretesen és határtalan szeretettel dolgozik, mint az igazi jó apa, aki szünet nélkül arra gondol, hogy milyen újabb értékekkel gazdagítsa az ő véréből sarjadzott gyermekeit: — az összes kereskedő társait. Ebben a közéleti küzdelemben állandóan megmaradt testben és lélekben fiatalnak, energikusnak, aki hőiesen harcol a kereskedelem érdekeiért. A gazdasági élet olyan kiváló, küzdő bajnokait, amilyen a most méltán ünnepelt jubiléum, gladiatori koszoru illeti meg és engedje meg a közgyűlés, hogy a hősiesség elismerésének ebbe a szép koszorujába én is belefoglaljam az igaz szeretet és nagyrabecsülés pálmáját.

Ezután Engel Gyula, a fűszerkereskedők szindikátusának elnöke szólalt fel és a fűszerkereskedők üdvözlését, valamint szerencsekívánatait tolmácsolta, egyben pedig hangsúlyozta, hogy Domán Sándor tiz esztendő működése alatt, valahányszor csak alkalma nyílt arra, segítségére igyekezett lenni, úgy a fűszerkereskedőknek, mint szindikátusuknak. A következő felszólaló dr. Falus Lajos, a kereskedelmi és iparkamara titkára volt, aki a kamara nevében üdvözölte a jubiléumot.

A főtítkárt tartalmazó beszámolója

Az elhangzott üdvözlő beszédek meghatva köszönte meg Domán Sándor, aki elhárította magát az ünneplést, majd pedig felkérte Szöllösi Zsigmond dr. főtítkár, hogy olvassa fel évi jelentését. Az értékes közgazdasági tanulmányok beillő évi jelentés mindenképp elűt, utalt arra a fontos hivatásra, amelyet a kereskedelem betölt, valamint a testület fontos missziójára is. Közölte ezután, hogy Penescu Nicolae szenátor, a Szövetség tisztelt elnökének sikerült keresztülvinnie a szakkamarákról és a legfelsőbb gazdasági tanácsról szóló törvény tárgyalása során a kereskedő nyugdíjintézet törvénybeli elismerését. — Megelégedéssel számolt be a jelentés arról, hogy az a küzdelem, amelyet a testület és annak elnöke a játéklukok erkölcsi és anyagi veszedelme, de főképpen azon klubok ellen indított, amelyek kereskedői egyesület nevében és címe alatt vittek sokakat a romlásba és pusztulásba, eredménnyel járt. A magunk elégtételének tudjuk be, hogy aránylag rövid idő után, de ez alatt is nagyon súlyos vér, bécsület és pénzáldozatok árán és sok egyéni és családi lelki békesség megbontása után, a törvényhozás beűntette a játékgendelyeket és felszámolt a klub polgári neve alatt működött barlangok.

A törvényhozás utolsó hetei — folytatta a jelentés — tömeggel ontották a törvényeket, melyek közül közvetlen gazdasági jelentőséggel bíró mindenekelőtt a községi illetékeknek az új közigazgatási törvényben foglalt módosítása. Ha elvi igazságosság is mutatkozik benne, amikor végre nemcsak a kereskedők és iparosok tizletbérét terhelik illetékekkel, hanem az összes bérlőket és így elvileg mód van arra, hogy a szélesebb bevételi lehetőségek mellett ne vegyék igénybe a kereskedőkkel szemben a megengedett tiz százalékos maximumot, amikor lakásbérletük után ők is fizetni fogják az öt százalékos illetéket, — megmarad a régi aránytalanság nemcsak abban, hogy a legsúlyosabb egyéb illetékek ezután is a kereskedelem terhére esnek. Ezek között elsősorban súlyos és jogosulatlan az áruknak a községbe való be- és kivitelére kiszabott két-két ezrelékes ad valorem illeték.

Megemlékezett a jelentés az új repülőbéllyeg, valamint fogyasztási illetékekről és hangsúlyozta, hogy a kereskedelem semmiesetre sem felelős az áremelkedésekért. Sürgette az új egységes és összefogó közteher-törvény megalkotását a megszámlálhatatlan adók és illetékek tömkelege helyett.

Végül köszönetet mondott a kereskedelmi és iparkamarának és külön Pacuraru Brutus főtítkárnak állandó és jóindulatu támogatásáért. Ezután megemlékezett még, hogy az ardeal és banati kereskedelmi testületek szövetsége május 17-ikén tartja meg közgyűlését Arad-on.

A jelentést a közgyűlés tudomásul vette a zár-szamadással és a költségvetéssel együtt, majd Pacuraru Brutus, a kereskedelmi és iparkamara főtítkára emelkedett szólásra és Mateescu Stefan kamarai elnök nevében üdvözölte a jubiléum Domán Sándort, egyben pedig a további harmónikus együttműködésről biztosította a testületet.

A nő a teremtés koronája.

Már évezredekkel ezelőtt csodálták a nőt, mint a teremtés koronáját. Nagy alkotók, művészek festették meg a nő isteni képességét, nagy költők énekelték meg csodás szép szavakkal az isteni nőt. — Mindig, minden koron át ezt csakis szépségének, finom lelki érzékének köszönhetjük s főleg zavartalan egészségének és a női életműködésre annyira fontos mirigyéletrendszer hibátlan folyamatának.

A nő a teremtés és társadalom mikrokozmosz megtestesítője, az anyaistenség kultuszhozója s így nagyon fontos szerepet tölt be a nő az emberiség világ-egyetemében s éppen ezért nagyon kell vigyázni az egészségére.

A nemrégiben felfedezett s forgalomba hozott amerikai „Menoklin“ a női mirigyéletrendszer zavaraiban, mint a nők havi görcsös panaszai, változó évek idegzavarai, migrén, hevülések, ingerlékenység, fejfájás, álmatlanság stb., olyan meglepő eredményeket adott, amilyent semmi eddigi gyógyszerrel elérni nem tudtak, mert a Menoklin nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség okát szünteti meg.

125 lei utánvétellel küldi Császár Ernő gyógyszer-tára, București, Calea Victoriei 124.

Színház - Művészet

Anyos Viola képiállítása a Kulturpalotában

Tegnap nyílt meg a Kulturpalotában Anyos Viola, az Arad-on is előnyösen ismert kitűnő festőművész tárlata. A kiállítás gazdag és változatos anyagot ölel fel s minden egyes képben a művész finom szenszibilitása, természetszerűete és a derűs hangulatok iránti fogékonysága nyilvánul meg. Tájképeiben a különösen napfényes, színpompás részleteket szereti, a Balcoi-i tájak majdnem minden romániai festőművészt megihletnek különösen mély és változó színeikkel. A tenger zöldeskék hullámai, a habok gyöngéd fodrozódásával s a hegyek koszorújától övezve festői látványosságot és hálás témát nyújtanak a festőknek. Anyos Viola ennek a csodálatos vidéknek minden szépségét összesűriti néhány verőfényes képben. Szereti a csendéleteket, a finom hangulatu gyermekcsoportok költői feldolgozását. „Kis lónel első cipő“, „Fürdőző kis lányok“, „Játszó gyermekek az almafa alatt“ csupa gyöngéd és mégis duzzadóan reális munka. Témájában mindig friss és változatos, színeiben derűs, képeinek kidolgozása asszonyos légysága mellett is alapos aprólékos munka, mely távol áll minden divatos irányzat tulzásaitól. Anyos Viola, aki az év legnagyobb részét komoly, elmélyedő munkában tölti, mégis lépést tart a kor művészi követelményeivel, munkái lendületes elevenségről és erőről tanuszkodnak. A kiállítás anyagának legnagyobb részét a csendéletek adják, a tarka mezei virágoktól a búske kerti virágig minden fajta képviselve van és úgy pompáznak a kertben, mint egy mesebeli kert el nem hervadó csokrai. A narancs és porcellánok, labdarózák a kiállítás legszebb képei, de nem kevésbé sikerültek a falusi témájú képek. A kiállításról ez alkalommal hiányoztak a jellegzetes figurális képek, melyeknek olyan nagy mestere ez a kitűnő művészasszony, de a kiállítás így is gazdag anyaggal rendelkezik és megérdemli a műértő arad-i közönség támogatását. (—)

Jön: a „Kalotaszegi ballada“!

Szentimrei Jenő kalotaszegi népi szintársulata — mint jeleztük — április 28-án és 29-én játszik Arad-on, hogy bemutassák a „Csáky bíró leánya“ című öt képből álló, színrealkalmazott kalotaszegi balladát. Szentimrei Jenő fáradhatatlan szorgalommal gyűjtötte össze a helyszínen Kalotaszeg ősi székely népszokásait, dalait, táncait és egy régi balladából, amely szájhagyományként nemzedékről nemzedékre száll, megírta a „Csáky bíró leánya“ című színdarabot, amelyet maga is rendez.

A darabban van gyermek- és lányostánc, katonapalotás, legényes tánc, eredeti csárdás, a táncokhoz pedig a zenét Gyurka Berci bagarai bandája huzza, míg a vénasszonyok nótáit Gergely János falusi ezermester a magakészítette citerán kíséri. A darabnak mindössze két „uri“ szereplője van: Szentimrei és Ferenczy Zsuzsi és Kós Dody; utóbbi a főszerepet játsza. Mindenütt, ahol jártak, zsufolt nézőtér lelkesedett értük és bizonyos, hogy a parasztszínház előadása Arad-on is érdeklődést és szenzációt fog kiváltani.

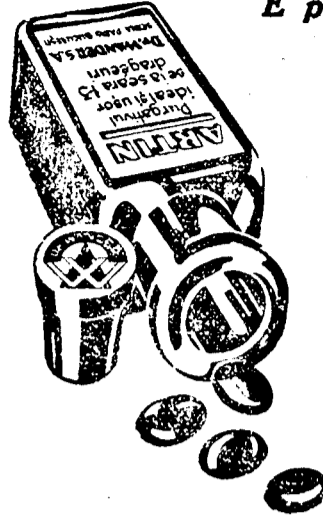
Török katonaság

a Dardanellák hadmentesített zónájában

ATÉNBŐL jelentik: Törökország athéni nagykövete megjelent a görög külügyminisztériumban és bejelentette, hogy a török hadsereg megszállta a tengerszorosok hadmentesített övét. A görög kormány a bejelentésről hivatalos közleményt adott ki, amely szerint nem lehet tudni, hogy mi van a török hadsereg eme lépésének hátterében, mert a török kormány eredeti elhatározása az volt, hogy a nagyhatalmak jóváhagyása után szállják csak meg a semleges zónát.

Letartóztatás előtt a budapesti ékszerrablók

Budapestről jelentik: A rendőrség nyomozása, amelyet néhány nappal ezelőtt a budapesti Váci-uccában elkövetett vakmerő ékszerrablás ügyében vezetett be, sikerrel járt. Sikertült megállapítani, hogy Winter Ferenc zug-ékszerügynök és felesége kapcsolatban állottak a rablókkal és mindkettőt előállították a főkapitányságra, ahol Winter egy óvatlan pillanatban felvágta ereit. Az előhívott mentők a kórházba szállították. Kihallgatásakor az is kiderült, hogy egy Fodor névű budapesti asszony — az alvilág egyik ismert tagja — szintén tudott a rablásról. Hétfőre azután kiderítették, hogy az amerikai aranyu ékszerrablást egy Weiser Samu nevű, nemzetközi ékszertolvaj és barátja, egy Hildegard keresztnévű német artistanő követték el. A rablók letartóztatása csak órák kérdése.

E pici dragéék a legkitünőbb HASHAJTÓ-t rejtik magukban!

E pici dragéék az ARTIN hashajtó dragéái, amelyek bevétele annyira könnyű és kellemes. Az ARTIN rendkívül alkalmas formában egyesíti magában a valóban jó hashajtó minden előnyét: a beleket normális munkára ösztönzi, anélkül, hogy bármilyen kellemetlen mellékhatást váltana ki. Az ARTIN hatása biztos, amellyel enyhe, görcsök, vagy hasmenés nem jelentkeznek, a belek kiürítése pedig teljes. A szervezet nem szokja meg, úgy hogy állandó használatnál sem okoz bélrenyheséget. Ha székrekedésben szenved, szedjen

Artin - dragéék.

A Dr. WANDER ÜZEMEK KÉSZÍTMÉNYE.

A világegyetem műhelytitkai

Idegen égitestek lakói a Földön

Levegő-, víz- és napfény nélküli élet — A baktériumok világának csodái

Az Aradi Közlöny cikksorozata (VII.)

A mikroszkóp feltalálása óta ismét megismerkedtünk az élőlények világának egyik gazdag birodalmával, a láthatatlanság ölében rejtőző görscsövi szervezetekkel. Egy évszázad előtt még nem sejtették, hogy a levegőben is rengeteg láthatatlanul kicsiny élőlény és csira lebeg. Csak Pasteur kísérletei óta jöttünk rá arra az „ösnemzés” kérdésére és a modern egészségügyre nézve olyannyira fontos tényre, hogy a bennünket körülvevő légtérben van mikroszkópikus szervezetekkel, amelyek beszáradt állapotban igen sokáig életképesek maradnak és kedvező feltételek mellett alkalmas talajra esve tovább fejlődnek, a végtelenségig elszaporodhatnak, miközben különböző betegségeknek meg erjedési és rothadási folyamatoknak okozói válnak. Minden egyes köbméter levegőben átlag 10.000 ilyen lény lebeg és a földi fejlődés évszázadeinek folyamán kialakult összhang következtében szervesen kapcsolódnak az általuk előidézett fizikai és vegyi folyamatokkal a természet életébe és a sok fajtájuk egyenesen nélkülözhetetlen az emberi szervezetre.

De éppen a baktériumok e birodalma ismertette meg az embert a földön kívüli életnek, más égitesteken lehető élővilágának a példával.

Már az is szenzációs felfedezés volt, hogy némely baktérium kibírja a legalacsonyabb létező hőmérsékletben tartózkodást, a világűrnek zérus alatti 263 fokos hidegét és ennek alapján utalt aztán Svante Arrhenius, a híres svéd tudós arra, hogy a földi légkör végső határához felkerülő ilyen baktériumok, ha a Napnak a sugárnyomása — mely ilyen kicsiny testekkére már nagyon számbavehető erővel hat — a szabad világűrbe és idővel egy másik bolygó légkörébe hajtja őket, a bolygó felületi világának kedvező feltételei mellett ottan életüket ismét folytatják, sőt az eddig esetleg lakatlan égitesten új és gazdag állat- és növényvilág megalapítóivá válnak.

De fordítva is kellene lennie. Vajon nem kerültek-e a baktériumok földönkívüli tájakról a mi szülőbolygónkra? — más világok életé-

nek nyomait mutatva meg nekünk.

Másfél évvel ezelőtt dr. Lieske tanár a Ruhrvidék egy bányájában széndarabok belsejében, melyeket éppen 150 méter mélységről hoztak a napvilágra, sajátos lényeket fedezett fel, melyeket szénbaktériumnak neveznek azóta. Ezeknek a lényeknek — mindennel ellentétben, ami földünket benépesíti —

nincs szükségük sem levegőre, sem vízre, sem napfényre s évmilliók óta a szén belsejében táplálkoztak és szaporodtak.

Lények ezek, melyeknek életfolyamatát a többi földi lény életgépezetétől tökéletesen elütő fizikai, főleg azonban vegyi törvények szabá-

lyozzák. Az élet e csodájának más példái az ugynevezett amylobacter-bacillusok. A levegő oxigénje, mely minden földi és vízi lény, állat és növény életébe elemé, e bacillusok számára olyan erős mérgező anyag, akárcsak az ember számára a cianid és mihelyt a talajból vagy azoknak a növényeknek belsejéből, ahol élnek kikerülnek a szabad levegőre, ez velük néhány perc alatt végez. A metán-bacillus viszont a mocsárgázban éri jól magát és a thio-baktériumok kéjjel lélegzik be a számukra nélkülözhetetlen kénes gázokat, sőt a lények között vannak olyanok is, amelyek életelme a nekünk halálos ciángáz!

Mindezek a lények a mi földünkön uralkodó életformák törvényein kívül állnak és az ember kutató szeme, amikor őket a mikroszkópba tekintve vizsgálja, földönkívüli világok rejtelmeibe pillant bele. Ha a földgömb nem éltető levegővel, hanem vulkánok pokolbeli mérges gőzeivel, kénes gázokkal és cianidnal lenne burkolva, akkor ez apró szervezeteknek lenne a paradicsoma. Nem létezne ember, állat, növény a mi bolygónkon, hanem a thio- és metánbaktériumok virulnának, szaporodnának és uralkodnának rajta. Ezek a lények bizonyítékai annak, hogy a földi viszonyoktól teljesen elütő feltételek mellett is lehetséges élet a világűr más tájékain.

Véres zavargások Palesztinában

Számos zsidó és arab áldozata van a zavargásoknak — Jaffát teljesen izolálták az összeütközések miatt

Jeruzsálemből jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint, Jaffában tegnap újabb véres zavargások voltak, amelynek során számos zsidó és arab esett el. A helyzet nagyon súlyos, a hatóságok katonai megerősítést kértek Jeruzsálemből. Ugyancsak súlyos zavargások voltak Haifában is, a hivatalos jelentés szerint itt

az összeütközéseknek 11 zsidó és négy arab halálos áldozata volt, továbbá egy angol rendőrtiszt is súlyosan megsebesült.

A Reuter jelentése szerint a mohamedán zavargók tegnap bejelentették, hogy most már egyenesen Tel Aviv ellen vonulnak, a vidéken pedig a zsidó kolóniák ellen folytatnak guerilla hadjáratot. Az angol hatóságok elrendelték ariadókészültséget és angol gépfegyveres csapatokat rendeltek ki Tel Avivba, valamint a közeli zsidó-kolóniákra, a rend fenntartása céljából.

Ma reggel újabb összeütközés volt arabok és zsidók között a Tel Aviv és Jaffa közötti úton. Mindkét táborból többen megsebesültek. Azt a kilenc zsidó polgárt, akiket a napokban

történt zavargások során megölték, ma temették el Tel Avivban.

A helyzet Palesztinában rendkívül súlyos. Az angol főbiztos teljes hatalmat kapott a rendet biztosító lépések megtételére.

CENTRAL Ma szünet.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Zsákbamacska.

MAGDA SCHNEIDER, WOLF ALBACH RETTY, THEO LINGEN.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

PREMIER!

Pat és Patachon:
Nőragadók

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Copperfield David

Lionel Barrymore, Freddie Bartholomew, Maureen O'Sullivan.

Délután 3 órakor. F. usági előadás a legolcsóbb helyiségekben.

JÖN!

GOGOL világhírű regénye, GRANOWSKY egyik legragyogóbb alkotása

Taras Bulba

Főszereplője HARRY BAUR.

JÖN!

HANS ALBERS és ANNA BELLA látványos izgalmas filmje

VARIETE

Rendezte Farkas Miklós („A csata” c. film rendezője).

HIREK

Ujból jégvihar pusztított Aradmegyében

Az Aradi Közlöny vasárnapi számában megemlékeztünk róla, hogy a megye több helyén jég vonult végig, amely jelentős károkat okozott a gyümölcsökben. A Mezőgazdasági Kamarához beérkezett jelentések szerint a jégeső vasárnap hajnalban megismétlődött. Tekintettel arra, hogy a telefonjelentések hiányosak, még nem lehet tiszta képet alkotni arról, hogy hol és milyen mértékben pusztított a jégverés.

Curtici és Söfronea határában tenyérsíri jég vonult végig, amely a gyümölcsfák nagy részéről leverte a rügyeket. A leesett menyiségre jellemző, hogy jóval

a vihar elvonulása után a gazdák lapáttal szedték össze a jeget.

Olyan hírek is érkeztek Arad-ra, amely szerint Chişineu-Criş-en is pusztított volna a jég, de ezeket a híreket a chişineu-i község háza megcáfolta és közölte, hogy a környéken okozott károk jelentéktelenek.

Annál nagyobb a kár Peregul Mare-n, Pecican és Sanleanon, ahol a gyümölcs nagy részét elpusztította. Turnun, valamint Salonta közelében is nagy károkat okozott a jégverés.

A hétfői nap folyamán olyan hírek terjedtek el, hogy a Podgorian fagy vonult volna végig, amely a szőlőnek és a többi gyümölcsöknek is ártott volna. Ezek a hírek túlzottak voltak, amennyiben csak a síkságon volt némi fagy, míg a dombokon nem. Az elmúlt napokban a fagy nem a Podgorián, hanem a Mures völgyében okozott nagy károkat.

Az arad-i Mezőgazdasági Kamara részéről előreláthatólag bizottság utazik ki a megyébe a jégkárok pontos megállapítása végett.

CSÖKKENT A FAGYVESZÉDELEM. A fagyveszedelem csökkent, a hőmérséklet kissé emelkedik. Délnyugati légáramlással egyes helyeken kisebb záporos eső lehetséges.

Szörmebundák, molyvesztélyes öltönyök és szőnyegek moly elleni gondozását biztosítással vállalja Joanovits Antal szücségg, Arad, Str. General Grigorescu 2. (Uj Neuman-ház). Alapítva 1882.

Elmarad a lengyel miniszterelnök budapesti látogatása. Budapestről jelentik: A lengyel követ tegnap reggel telefonértesítést kapott Varsóból, hogy Koscjalkovszky lengyel miniszterelnök váratlanul bekövetkezett megbetegedése miatt a tervezett budapesti látogatása egyelőre elmarad. Varsói tájékoztatás szerint Koscjalkovszky budapesti látogatásának elhalasztására nemcsak a miniszterelnök egészségi állapota adott okot, hanem bizonyos mértékben a belpolitikai helyzet. A látogatásra egyébként két-három nap múlva sor kerül.

Politikai merényletek a Bretagneban. Párisból jelentik: A francia lapok arról számolnak be, hogy Bretagne több városában merényleteket követtek el a prefektural épületek ellen. A merényleteket általános vélemény szerint breton autonomisták követték el. A rendőrség a merényletek ügyében mintegy kétezer személyt hallgatott ki és négyszáz házkutatást tartott, a tetteseket azonban eddig még nem sikerült kinyomozni.

Meghosszabbították a Cagero-ügy vádlottainak vizsgálati fogságát. Bucuresti-ből jelentik: A Cagero-ügy vádlottainak első 30 napos vizsgálati fogsága ma lejárt és azt utóbb 30 nappal meghosszabbították.

Bocskai-Olimpia (Alexandria) = 3:3 (2:3). Alexandriából jelentik: A Bocskai vándorcsoportja tegnap az itteni Olimpiával 3:3 (2:3) arányú eredménnyel mérkőzött.

Nagy Imréné báró Bedeus Zelma ünneplése. Az Evangélikus Nők Egyesülete tegnap délután 5 órakor melegen ünnepelte az egyesület közszerepetnek örvendő elnöknőjét: Nagyné báró Bedeus Zelmát, névnapja alkalmából. Az egyesületi tagok rengeteg virággal és kedves ajándékokkal halmozták el az ünneplést. A presbiterium nevében Knéfel Lajos üdvözölte az elnöknőt, az evangélikus nők nevében Korom Erzsike mondott bensőséges ünneplő beszédet. Haboskavé uzsonna mellett a legjobb hangulatban maradtak együtt az egyesület tagjai s számos felköszöntővel eltették az agilis kitűnő elnöknőt.

— GYERMEKEKET GÁZOLT A TANK. Berlinből jelentik: A katonai díszszemle során súlyos szerencsétlenség történt. A harcikocsi-ozred elvonulása után Charlottenburgban az egyik harcikocsi a villanyoszlopon elcsuszott és négy, közelben álló iskolásgyermeket megsebesített. Közülük kettőnek az állapota súlyos.

— Általános arab-sztrájk Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai arabok ma kihirdették az általános munkabeszünetet. A sztrájk mindaddig tart, amíg az angolok nem teljesítik követeléseiket.

— Löffler Jakab emlékünnepe. A két évtizeddel ezelőtt elhunyt Löffler Jakab fatermelő egyike volt Arad legtekintélyesebb üzletbereknek, aki a város társadalmi és gazdasági életében is jelentős szerepet töltött be. Puritánságával, jótékonyágával az egész város megbecsülését érdemelte ki. Halálának 20-ik évfordulóján az esti istentisztelet keretében dr. Vágvölgyi Lajos izr. főrabbi magasan szárnyaló emlékbeszédben idézte vissza Löffler Jakab nemes szellemét és méltatta nagy érdemeit. Az emlékünnepeken megjelentek az elhunyt leányai: Fodor Gyula vezérigazgató felesége és Schreyer Viktorné, továbbá vejei és nagyszámu tisztelői közül: báró Neuman Alfrédné, Grosz Józsefné, dr. Vajda Istvánné és még számosan Arad előkelő társadalmából.

93 éves uriaszony bravúrija

A baneasa-i repülőterre siklórepüléssel szállt a gép, amely Clujról érkezett és utközben három ezer méter magasságban haladt a hegységek felett. Vidám és jókedvűen szállt ki a baneasa-i repülőterem a gép egyik utasa: egy őszhajú, idős matróza. Mint később kiderült csekély 93 esztendő és, mint azt a pilóta lelkendezve mesélte a repülőterem, három ezer méteres magasságban az idős hölgy nyugodtan — harisnyát kötött. Még csak le sem tekintett a szédítő mélységbe. Az uriaszony: Steffens Charlotta cluj uriaszony, egy bucaresti-i mérnök anyósa, aki családja meglátogatására érkezett a fővárosba és előre kikötötte, hogy repülőgépen utazik. S míg a gép utasai sápadtan várták az ut végét, a matróza, aki leánykorában még delizánszon járhatott, harisnyakötéssel üzte el az utazás unalmát... Régi jó idők, régi jó idegek...

— Konfirmáció az evangélikus templomban. Vasárnap délelőtt volt az evangélikus egyházhoz tartozó gyermekek ünnepélyes konfirmációja. Ez alkalommal mintegy husz gyermeket fiukat és leányokat konfirmáltak meg azaz vettek fel az egyház kötelékébe. Délelőtt fél tíz órakor harangzugás közben vonult be a gyermekcsoport a templomba Frint Lajos superintendens vezetése mellett. A szertartást az egyházi énekkar énekszámai vezették be. Ezután Frint Lajos püspök intézett magyar és német nyelvű beszédet a gyermekekhez hithűségre és összetartásra buzdítva őket. Majd a konfirmációs vizsgára került a sor s a gyermekek meghatott szavakkal mondták el a Hiszekegyet és a Fogadalmat. Frint Lajos püspök megáldotta a gyermekeket, majd gyónóbeszéd és urvacsoza osztás következett. Ezzel be is fejeződött a szép és lélekemelő szertartás, mely a hívek százait vonzotta a templomba.

— Meg akarták vesztegetni a rendőrt Marcus Iosif és Marcus Stefan. Str. Rahovei 41. szám alatti lakosok az elmúlt éjszaka az uccán botrányt porovokáltak, majd a rendőrszemet meg akarták vesztegetni. Mindkettőjüket előállították.

Abessziniai rádió-riport

A RÁDIÓ-RIPORTER: ... És most, hölgyeim és uraim, azonnal hallani fogják az ittélő krokodilusok valódi diadal-ordításait...

Sok betegségnek ugyanaz a gyógyszere.

Sok ember szenved gyomorbajban és nagyon sokféle betegség támadja meg a gyomrot. Tulajdonképpen nem léteznek betegségek, csak betegek, mert a gyomor- és bélbetegségek egyenként nagyon különböző formában nyilvánulnak meg.

Mint ahogy a jó rendőrség mindennemű népmozgalmat le tud törni, ép úgy az orvostudomány is sikerült felfedezni egy gyógyszert, mely az összes bél- és gyomorbajokat sikeresen gyógyítja.

A világhírű „GASTRO D” készítménynek, melyet a Császár gyógyszerár, Bucuresti, Calea Victoriei 124. képvisel, csakugyan meg van az a tulajdonsága, hogy gyógyítja a gyomorégéseket, gyomorsavtúltengést, kolikát és még a gyomorfekélyt is. Ugyiszintén egy rövid kúra után álmatlanság és idegbajok is elmúlnak.

Vidékre 130 lei utánvétellel küldi a Császár gyógyszerár.

50 százalék

A városi interimár-bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy 50 százalékkal felemeli a városi pótdadókat. Teszt pedig ezt abból a célból, hogy bár némiképpen lefedezze a város 1936—37. évi költségvetési előirányzatának azt a hatmillió leies deficit-előirányzatát, amely ezidőszámtól mutatkozik. Ezidőszámtól tudunk még április hó második felében, hogy semmi esetre sem lehet nagyobb, mint volt a legutóbbi, amiben már akkor sehogyan se fértünk és nem lehet még tudni azt sem, hogy milyen összegre rug mindazoknak a hozzájárulásoknak összege, amelyeknek különböző intézmények anyagi támogatása érdekében kötelezőleg utasítja a városi egynéhány belügyminisztériumi rendelet és néhány friss törvény. A város vezetősége, látva, hogy a költségvetésnek legalább egy negyedét kell erre a célra fordítania, úgy véli, hogy más megoldás nincs számára, mint hogy emeljen egy lendületet a városi polgárság közterheire. Felemelik tehát a legjobban közügybe eső városi pótdadókat, mintegy hárommillió leies bevétellel többet számítva ezzel a fennálló hatmillió leies deficitel szemben.

Nos, ebben a helyzetben, amilyen a városvezetőség öppoly kényszerű szerepet vállal, mint amilyent vállalatnál kívánnak a város polgárságával, meg kell állapítanunk, hogy kétségkívül a polgárság huzza a rövidébbet, egyelőre akkor amidőn a városi pótdadóját felemelik a felével. Félő azonban, hogy ha az így is marad, úgy a városvezetőség is követi a polgárságot a nagy csalódások után, mert hiszen könnyebb ötven százalékkal felemelni az adót, mint azt be is hajtani aztán — legalább ötven százalékban, amidőn az adózó polgárság — archimedesi törvény szerint — mindig legalább ugyanannyit veszít a közteherviselő-képességéből, mint amennyit a felémelt adó többletre nyom rajta. Ha igaz az, hogy „kevés ószel kormányozzák a világot”, úgy igaz az is, hogy kevés ötletességgel intézte el a városvezetőség a fenyegető deficit megelőzésének módját, mert hiszen ha csak egy kicsikét is törné a fejüket, nyilván rájönnének, hogy a költségvetésből kiküszöbölésének van egy másik módja is: az új jövedelemforrások megnyitása. Ezeket az új jövedelmi forrásokat azonban ne keressék a városi polgárság csiklandósan ösztövére zsebelben, mert bizony azokban pénz sincs már, csak lyuk.

— Számos női bálnál reggel, éhgyomorral félpohárvai természetes „Ferenc József” keserűviz végtelen nagy megkönnyebbülést szerez azért, hogy a belek tartalmát felhigítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. A nőgyógyászati klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy az igen enyhe hatású Ferenc József vizet, különösen a szülészeti osztályon, a legjobb eredménnyel alkalmazzák.

— Dr. Baráth Béla előadása a Minorita Kulturházban. Vasárnap délután 6 órakor nagy érdeklődés mellett tartotta meg Baráth Béla dr. alba-iulia-i teológiai tanár. „A teozófia és antropozófia” címmel magas nivóju tudományos előadást. Egy óráig tartó beszédében a nagy tudású előadó ismertette a teozófia és antropozófia eredetét és történelmi fejlődését. Ezután áttért az előadás tulajdonképeni tárgyára a misztikus tudomány-elméletek kritikájára, melyek a keresztény bölcsélet megvilágításában egyszerre megdőlnék és összeomlanak. A közönség lelkesen ünnepelte a kitűnő előadót, aki érdekes és színes előadásával mindvégig lebilincselte hallgatóságát. Csendőr Jenő sft. gheorgheni-i kaplán és kitűnő szavalóművész szavalt ezután nagyon hatásosan Mécs László, Sik Sándor és Szalay Mátyas dr. verselből.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.23 London 15.16, Newyork 306 és háromnyolcad, Milánó 24.15, Amszterdam 208.15, Berlin 123.40, Prága 12.70, Amszterdam 57.72 és fél.

— A Református Nőszövetség ismerkedési estélye. Az arad-i Református Nőszövetség választmányva 1936. április 7-én tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy április 22-én este 9 órakor a Szántay-házban levő (Bulv. Regina Maria 18.) helyiségében az egyház vezetői és a Nőszövetség tagjai között létrehozandó bensőséges együttműködés és az egyházi élet kimélyítése céljából ismerkedési estélyt rendez a presbiterek, azok családtagjai és a Nőszövetség tagjainak részvétele mellett. Az ismerkedési este szívesen lát az egyesület — felekezeti különbség nélkül — minden vendéget.

A gázálarcviselés új rekordja

Leningrádból jelentik: A Balti tengeri flotta 12 matróza világrekordot állított fel a gázálarcviselése terén. A matrózok 218 órán keresztül tartották magukon a gázálarcvet, amelyet csak az étkezés ideje alatt vetettek le. Gyakorlatozás közben négy óra alatt gázmaszkkal felszerelve 30 kilométeren át futottak.

— Dr. Werner Sándor sírköve. Vasárnap délelőtt avatták fel a tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. Werner Sándor arad-i orvos sírmlékét az izraelita temetőben. A gyönyörű fehér márványsíremléket, melyen egy félig égett gyertya jelképezi, hogy aki alatta nyugszik, élete delén halt meg — az özvegy állította férje emlékére. A fehér márványon aranybetűkkel a szavak olvashatók: „Álmodj rólunk tovább. A hajnal még nem jött el”. A síremlék felett Weisz Sándor kántor tartott magasan szárnyaló beszédet. Meltatta az elhunyt érdemeit és azt a veszteséget, amely nemcsak a családot, hanem a társadalmat érte a kitünő orvos halálával. A sírköveavetésen megjelent Arad-város társadalmának színe-java, az egykori barátok, az orvos-kollégák, a rokonok és mindazok, akik életében ismerték és nagyrabecsülték dr. Werner Sándort. Dr. Windholz Béla az orvosok nevében helyezte el koszorúját a síron. Az orvostestület nevében megjelentek: dr. Kugel Ede, dr. Kabdebó György, dr. Biksz Mór, dr. Dóhány Sándor, dr. Singer József. A megjelentek között volt Faragó Rezső vezérigazgató, dr. Tauszk Jenő, dr. Rác Sándor, dr. Falus Lajos, dr. Werner János és még sokan. A művészi ízléssel megalkotott síremléket Weil főmérnök tervezte és Steiner Jakab cég készítette el.

— A „Credo” egyesület közgyűlése. A „Credo” egyesület vasárnap délelőtt tartotta áprilisi havi közgyűlését, melyen Göbel Alajos az egyesület kiváló vezetőségi tagja tartott érdekes és mindvégig lebilincselő előadást: „Kereszténység a szeretet vallása” címmel. Az előadó szembeállította a keresztény egyház tanait a pogány vallásokkal és ismertette a kereszténység magas etikai jelentőségét. A nivós előadás után dr. Lakatos Ottó emelkedett szólásra. Az előtte szóló kitünő előadásból levonta a gyakorlati következtetéseket s a hozzászólás után, áttért az egyesület folyó ügyeinek ismertetésére.

— Különös pénzhamisítással kapcsolatos csatlási ügyet derített ki az arad-i rendőrség. Még hetekkel ezelőtt Lingurar Gheorghe, Str. Vacaresti 8. szám alatti lakoshoz beállított három cigány és ajánlatot tettek neki, hogy fémpénzeket hamisítanak a lakásán, ha vállalkozásukat finanszírozza. Lingurar az ajánlatot el is fogadta, mire a cigányok munkához is láttak. A pénzhamisítás azonban csak ürügy volt, amelynek segítségével Lingurától előbb kisebb-nagyobb összegekben mintegy 3000 lejt, majd pedig egy összegben 15.000 lejt csaltak ki. Lingurar végül feljelentette a cigányokat, akiket a rendőrség elfogott Florian Constantin, Covaci Dumitru és Covaci Todor személyében. Lingurar lakásán 363 darab hamispénzt találtak, amelyek azonban teljesen hasznavehetetlenek. Ugy Lingurart, mint a három cigányt előállították és letartóztatásba helyezték.

— A sávársin-i r. kath. hitközség évi közgyűlése. Április 19-én d. e. 11 órakor tartotta a sávársin-i r. kath. hitközség tanácsa évi közgyűlését. A közgyűlés elfogadta az 1935-936. évi számadásokat s, ugy a választmányának, mint a pénztárnoknak a felmentvényt megadta. Együttal közöljük, hogy Vass Dezső, aki a hitközségnek 7 éven keresztül pénztárnoka volt, ezen állásáról leköszönt s ezt a körülményt a választmány legközelebbi ülésén fogja bejelenteni.

— Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:
JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ: Piata Avram tancu.
BERGER: Calea Saguna.

Aggmenházat létesít az arad-i Iparos Otthon

— Megválasztották az Otthon vezetőségének tagjait —

Az arad-i Iparos Otthon vasárnap délután tartotta ezévi rendes közgyűlését. A közgyűlés, amelyen Reinhart Gyula elnökölt, a legteljesebb harmóniában zajlott le. Az elnöki asztalnál Reinhart Gyula mellett Gabos Jenő dr., Bakács Miksa, Mizera József, Braun Samu és Fock Gábor igazgatósági tagok, továbbá Kun József felügyelő-bizottsági tag ültek. Az elnöki megnyitó szavak után Bakács Miksa felolvasta a titkári jelentést, amely részletesen ismertette az intézmény múlt évi tevékenységét, kegyelettel emlékezett meg az iparosság halottairól, közöttük Glück József-ről, akinek az otthon alapítása és vezetése körüli érdemeit jegyzőkönyvileg örökítették meg, egyben pedig elhatározták, hogy az elhunyt nevére alapítványt tesznek. A jelentés beszámolt a tagok számának múlt évi apadásáról.

végül kifejtette, hogy a vezetőség elérkezettnek látja az időt arra, hogy meg-alapítsa az Iparos Otthon aggmenházát is és az alapítás munkálataihoz ez évben hozzá-fognak. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, nemkülönben az előterjesztett mérleg-számlát és megadta a felmentvényt az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak. Ezután megválasztották a lejárt mandátumokra az igazgatóság tagjait: Braun Samut, Hillver Mihályt, Kőszeghy Emilt és Sztojka Kálmánt, igazgatósági póttagokul: Matekovic Lászlót és Uzsora Istvánt. A számvizsgáló-bizottság tagjaivá: Bozskó Ernőt, Barthel Ernőt, Kolb Frigyeset, Kun Józsefet és Ifju Nagy Károlyt, számvizsgáló póttaggá: Dein Miklóst, Riedl Ödönt és Rózsa Bélát. A közgyűlés ezután Reinhart elnök zárószavaival befejeződött.

M. BARICZ asztalos-üzemét Calea Saguna No. 134. alá saját házába helyezte át, ahol megrendeléseket elsőrendű jó butorokra olcsón elfogad. 1936

— EGÉSZSÉGESEN MEGTALÁLTAK A SIVATAGBAN ELTÜNT KAIRÓI NÉMET KÖVETET. Kairóból jelentik: Von Stohrer kairói német követet, aki két nappal ezelőtt egy kirándulás alkalmával a sivatagban eltűnt, teljesen egészségesen megtalálták. (Rador.)

Drámát sok ember irt, de poloskát garancia mellett egyedül LOVAS irt, Str. Oituz No. 111. 1936

— Férfitarandókat Radnára. Május 3-án az arad- és timişoara megyei katolikus férfiak tarandólat rendeznek a radnai kegyhelyre. A férfi tarandók élén dr. Pacha Agoston timişoara püspök áll, az arad-i híveket dr. Lakatos Ottó plébános szentszéki tanácsos vezeti. A tarandók reggel hat órakor külön vonattal indulnak el Aradról, míg a timişoara-iak reggel 5 órakor indulnak el. Az utba eső községek katolikus férfiai csatlakoznak a menethez. Az arad-i és timişoara-i tarandók reggel 8 órakor találkoznak a radnai állomáson, ahonnan együtt indulnak be a templomba. A radnai templom bejáratánál a házfőnök fogadja az érkezőket, előbb magyar, aztán német nyelven üdvözlözi a híveket. Majd kezdetét veszi az istentisztelet, melyet szintén két nyelven tartanak meg, külön a magyar és külön a német anyanyelvű hívek számára. Szentmise után szentséges körmenet lesz dr. Pacha Agoston püspök vezetése mellett. Déli 12 órakor főregyűlést rendeznek a Szent Ferenc szobor előtti téren, melynek keretében aktuális napi kérdéseket vitatnak meg. Egy órakor közös ebéd lesz, délután 3 órakor keresztuti ajtatosságot tartanak külön a magyar és külön a német hívek részére. Délután 4 órakor elbucsznak a timişoara-iak és az 5 órakor induló vonattal vissz térnek Timişoará-ra. Az arad-iak 6 óra tájban indulnak hazafelé. Itthon körmenetben vonulnak fel majd a templomban szent áldás fejezi be az ajtatosságot. A hazatérő arad-i híveket dr. Lakatos Ottó plébános és Sziszman Gedeon lelkész vezetik.

— Wizo. Ma délután hatkor Moritz Geiger (Jeruzsálem) az arad-i zsidóság illusztris vendége tart előadást. Vendégeket szívesen látunk, tagjainkat pedig felkérjük, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg, miután a mai kulturdélután a Wizo ezidei szezonzáró előadása is lesz.

— Ányos Viola képkiallítása április 19—május 4-ig. Nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—8-ig. Beleptidij nincsen.

GUBANITS A.
urla ebőség,
a Corob-mozi mellett, 1567
Kiváló szabásu, elsőrendii munkát készít

— A temető halottasházában akasztotta fel magát. Az arad-i ügyészségre ma telefonilentés érkezett Sftana községből. Az ottani csendőrség közölte, hogy Leinberg Lénárt 35 éves sftana-i gazdálkodó vasárnap a községbeli temető halottasházában felakasztotta magát. Az öngyilkosság okának kiderítése ügyében vizsgálat indult meg.

— Gyomorsavas szellemi munkásoknál, neuraszténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül jó-tékony hatást fejt ki. Az orvosok ajánlják.

Roszzul sikerült nyelv-vizsga miatt

több arad-i és arad-megyei ápolónöt és szülésznöt bocsátottak el

A Monitorul Oficial legutóbbi, 89-ik száma közli a munkügyi miniszteriumnak azt a rendelkezését, amelynek értelmében 1936. március 31-iki visszamenőleges hatállyal számos kisebbségi ápolónöt és szülésznöt bocsátanak el szolgálatukból, mert megbuktak a nyelv-vizsgán. Arad-on és a megyében a miniszteriumnak ez a rendelkezése az alábbiakat érinti: Komlódi Erzsébet (Arad), Koháda Molnár Julia (Sánleani), Hartmann Reinhardt Erzsébet (Aradul-Nou), Bariok Csiki Erzsébet (Dorobanti), Junghaup Geltz Katalin (Gutenbrunn), özvegy Kiss Gáborné (Zimanducz), Györy Csernecky Erzsébet (Vartas), Czank Magyar Anna (Rovine), Komlódi Szabó Katalin (Peregul-Mic), Szabados Anna (Sangu), Reichardt Veil Anna (Wiesenheid), Stiegler Katalin (Zădărlac), özvegy Erdel Sándorné (Vânători), Veres Józsefné (Luntreni), özvegy Varga Lajosné (Iarmata-Neagră), Pecze Kigyósi Erzsébet (Sft.-Paul), Manga Németh Mária (Tinári), özvegy Hegedüs Károlyné (Cherelus), Müller Kintzig Anna (Ineu), Lubardics Gertner Katalin (Milova), Kutim Mayer Margit (Odvos), Kimák Máthess Mária (Peregul-Mare), Schwartz Konrad Magdaléna (Crueni), Lustig Rosenacher Anna (St.-Martin), Marx Staub Erzsébet (Satul-Nou).

— Itélet a budapesti kommunista-pörben. Budapestről jelentik: A budapesti törvénszék ma ítélkezett abban a kommunista bünterben, amelynek fővádottja dr. Weil Emil főorvos volt. A bíróság a főorvost államelforgató büntetésért 3 és fél évi fegyházra és politikai jogainak 10 évi elvesztésére ítélte. Dr. Pichler Györgyné orvostöt és 3 vádlottat felmentették a vád alól.

— MINDENKINEK ÉRDEKE, hogy a Városi Jéggyár előfizetője legyen, mert csak így biztosíthatja magának a szükséges jégmennyiséget. — Garantált elsőrendii vízvezeteki vízből készült jég. — Azonnali kiszolgálás a nap minden órájában. — Telefon: 24. és 25. szám.

— A radnai róm. kath. egyháztanács nagy-sikerü mlkedvelő előadást rendezett az iskola-lavára. A radnai mlkedvelők ez alkalommal a „Szépségkirálynő” című 3 felvonásos operettet adták elő a tőlük megszokott lelkesedéssel és ügyességel. Nagy sikert arattak: Miklóssy Etike, Vidican Mancsi, Mátray László, Ispas József, Matyi Nándor, Ferenczy Antal, Benedek Barna, Acsai István, Szépségkirálynők voltak: Dehelean Boriska, Dehelean Margit, Tauber Margit, Vidican Piri és Csikós Anci. Kitünően rendezte meg az előadást Mátray László. A táncszámokat Mátray Lászlóné tanította be.

— Szombaton, április 25-én este rendez meg Arad nyomdászágának Gutenberg-kultúrköre műsoros táncestélyét az Iparos Otthonban.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bűnvádi eljárás indult

több nagy importőr ellen, akik félelmükben szabotálják a deviza-kegyelmi törvényt

A Jegybank beszünteteti a vizsgálatot, ha a cégek őszintén bevallják a titkos deviza-átutalásokat — Izzalmas hullámok az amnesztia-törvény körül

A mult hét folyamán emlékeztünk meg arról a különös bucuresti-i jelentésről, amely szerint a devizavisszaélések megkegyelmezésére készült törvényt a legnagyobb regáti importvállalatok és más cégek csak fenntartással fogadták.

A titkos átutalásokat folytatott nagyiparosok és nagykereskedők a következményektől való félelmükben nem merik bejelenteni a Banca Nationala-nak, hogy ez év március 28-ig, a deviza amnesztia-törvény kihirdetéséig milyen devizaösszegeket és kiknek a címére utaltak át a fekete-tőzsdén.

A nyilatkozatot azért tette kötelezővé a kegyelmi törvény, mert nemzetgazdasági érdek annak megállapítása, hogy a külföldi hitelezők kimutatása megfelel-e a tényeknek? A zugátutalások őszinte bevallásával lehet ellenőrizni a külföldiek követelését — ezt állapítják meg a hivatalos körök — és ezért okvetlenül szükséges, hogy az importőrök és más cégek tudomására hozzák a Banca Nationala-nak az évek folyamán történt titkos átutalásokat. Hogy mennyire fontos ez a bejelentés, igazolja a legutóbbi németországi kimutatás, a mely a mi terülnkre 2 milliárd 600 millió lei adósságot tüntet fel, holott a Jegybank határozottan tudja, hogy a titkos deviza transzferálások következtében ennél sokkal kevesebb árutartozásunk van.

Hogy a Jegybank eloszlassa a titkos átutalók félelmét, tegnap az alábbi nyilatkozatot hozta nyilvánosságra:

— Tudomásunk van arról, hogy azok, akik az utóbbi években igénybevételek a fekete-tőzsdét és a deviza-törvénybe ütköző átutalásokat végeztek, csak fenntartással fogadják az amnesztia-törvényt, már pedig ez a szabotálás törvénybe ütköző cselekmény. Akire ez a törvény vonatkozik, köteles május 6-ig bejelenteni nálunk, hogy milyen titkos átutalást hajtott végre, mikor és milyen összegű devizát fizetett ki külföldi áruhitelezője számára; ha nem tesz eleget bejelentési kötelezettségének, úgy súlyos következményeket kell elviselnie.

Az importőröknek nincs okuk kételkedni a deviza-kegyelmitörvény őszinteségében. A külföldi árutartozások rendezésének kérdése annyira fontos — írja a Jegybank — hogy szó se lehet a régi gyanúsító szellem fenntartásáról vagy az átutalások miatti üldözésről, ha a bevallások őszinték lesznek.

A Banca Nationala — folytatja a tájékoztató —

bármilyen könnyítésre is hajlandó az importőrök javára és mindent elkövet, hogy a legmértányosabban kerüljön végrehatásra ez a törvény. Mi megértjük, hogy azok, akik a külföldön rendszeresen vásároltak nyersanyagot és készáruikat, kényszerűségből titokban kifizették a vételárát, mert mindenáron meg akarták tartani az üzleti kapcsolatokat külföldi hitelezőikkel és még nagyobb áldozatok árán is betartották a fizetési feltételeket.

Az ilyenek számára készült az amnesztia-törvény és senkinek sincs oka kételkedni abban, hogy mindazok, akik eleget tesznek a törvény utasításainak, kegyelemben részesülnek és senkisémet fogja őket molesztálni vagy üldözni a titkos átutalások miatt.

Tekintettel arra, hogy a Banca Nationala tudomása szerint sokmilliárd lei értéket képviselő devizaátutalások történtek a törvény kihirdetése előtt, de ennek dacára még mindig csak néhányan nyújtották be a fekete-átutalásokat tartalmazó vallomásokat, újabb könnyítésekkel tette lehetővé az űrlapok őszinte kitöltését és beszolgáltatását. Ugyanis elhatározta, hogy bizonyítványokat állít ki, amelyekben hangsúlyozza, hogy

a titkos átutalásokra amnesztia-törvényt adott a parlament, tehát a királyi ügyészség új feljelentés alapján nem jogosult bűnvádi eljárást indítani a devizaátutalások miatt.

A Jegybanknak tudomására jutott, hogy a deviza-kegyelmitörvény életbelépése után több feljelentést tettek a különböző királyi ügyészségeknél, a melyek a devizavisszaélések komplikáltására való hivatkozással tényleg megindították a bűnvádi eljárást és már több nagy importőrt be is idéztek.

A Banca Nationala igazgatósága nvomban eljár a bucuresti-i királyi ügyészségnél és

a vizsgálat feliüggesztését kérte, mert megvárja a törvényben előírt május 6. terminust és ha addig a megvádolt importőr benyújtja a titkos átutalásra vonatkozó deklarációját, úgy a Jegybank biztosan megakadályozza az ügyészségen az eljárás folytatását, sőt intézkedik annak teljes beszüntetése érdekében.

Pénzügyi és kereskedelmi körökben nagy érdeklődéssel várják, hogy az importőrök eleget tesznek-e a törvényben előírt bejelentési kötelezettségnek vagy pedig tovább is passzív ellentállást tanúsítanak, amelynek kínos következményei lesznek.

A pénzügyminiszter megtiltotta a most előírás alatt álló tavalyi adók felemelését

De az adicónális-adó kvótájának növelését lehetővé teszi a miniszter

A bucuresti-i Argus közli az alábbi nagyfontosságú pénzügyminiszteri döntést:

„A pénzügyminisztérium a folyó év április 6-án kiadott 6694. számú rendeletre való hivatkozással, az 1936-ban kibocsátott királyi rendelet alapján, utasítást küldött a pénzügyigazgatóságoknak arról, hogy az 1935—36. adókirovési évben véglegesen megállapított egyenesadókat elő kell vezetni az 1936—37. évre, de ezt az elővezetést emelés nélkül kell keresztülvinni, még az esetben is, ha a tavalyi adó csak ideiglenes”.

Egészen más a helyzet azonban az adicónális adókvóta emelésére irányuló kérelmeknél. Ugyanis, ha az arra jogosult hivatal az adicónális adó kvótájának felemelését kéri, úgy a pénzügyminisztérium beható vizsgálat tárgyává teszi a felterjesztést és bekéri az illetékes pénzügyigazgatóság jelentését is, amelynek figyelembevételével engedélyezi a minisz-

ter az adicónális kvóta emelését. Így tehát mindazok az autonóm intézmények, amelyeknek elsőrendű érdekeik fűződnek az adicónális adó kvótájának emeléséhez, közvetlenül a pénzügyminisztériumhoz fordulhatnak az emelés engedélyezéséért és az esetben, ha az illetékes pénzügyigazgatóság is támogatja ezt a feliratot, a pénzügyminisztérium teljesíti a kvóta felemelése érdekében hozzájuttatott kérést.

— Egy és félmilliárd lei értékű deviza áll az importőrök rendelkezésére a folyó év második negyedében. Bucuresti-ből jelentik: A külkereskedelmi hivatal közli, hogy az április, május, júniusi második negyedére 1 milliárd 640 millió lei értékű devizával rendelkezik a Jegybank a kontingens behozatali engedély alapján importálandó árucikkek kifizetésére. De a fenti összegből 400 millió lei-t kell vonni a németországi első évnegyedbeli behozatal számára engedélyezett fizetésekre, így tehát végeredményben 1 milliárd 240 millió lei marad a második évnegyedre

Az Arad-megyei Takarékpénztár 1935. évi mérlege

Az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága az intézet ez évi 65-ik közgyűlését 1936. április 28-án d. u. 5 órára hívta össze.

Mai számunkban közöljük az intézet 1935. évi zárszámadását. A mérleg egyes tételei közül külön kiemelendő a pénztárkészlet és a más intézeteknél elhelyezett azonnal rendelkezésre álló tőkék összege, mely kb. tizenhét millió leu tesz ki és majdnem másfélszer annyi, mint az intézet látra szóló kötelezettségeinek összege. Az a nagyfokú mobilitás, mely ebben az arányban megnyilvánul, újabb bizonyítéka az intézet óvatos üzletvezetésének.

Az intézet saját tőkék mérleg szerint mintegy harminchat millió leu tesznek ki és a kezelésére bízott idegen tőkék kb. ötvenkét millió leu. A betétállomány a tavalyival szemben emelkedést tüntet fel, az emelkedés összegét is azonban többszörösen meghaladja az elmúlt üzletév folyamán az intézetnél elhelyezett új betétek végösszege, jeléül az intézet irányában és a vezetőség konzervatív és szolid üzletpolitikájával szemben a nagyközönség körében változatlanul megnyilvánult bizalomnak.

Az intézet az elmúlt év folyamán is az eddigi folytonossággal állott egyre bővülő klientéja rendelkezésére mobil természetű, kereskedelmi jellegű, bankszerű kölcsönök folyósításában, úgy, hogy a mérlegben feltüntetett helyezési állagok — melyek ezen jelentékeny összegű új folyósítások mellett is kb. a tavalyi színvonalon mutatkoznak — egy egészséges hitelkörforgásnak kifejezői.

A konverziós-törvény alkalmazásából előálló veszteség címén a konverziós törvény megfelelő szakasza alapján 2,416.617 lei van a mérleg aktívumai közé beállítva. Ezen összeg a mult év folyamán lebonyolított konverziós tételek után állott elő és leírását a most közzétett mérlegben a vezetőség csakis abból a szempontból mellőzte, — dacára annak, hogy az ezen tételt sokszorosan meghaladó kimutatott tartalékok is erre minden lehetőséget megadnak — mert a következő évek remélt eredményeiből e tételt a konverziós törvény értelmében adómentesen lehet majd kiegyenlíteni.

A kimutatott nyereség kb. a tavalyi keretben mozog. Az intézet üzletpolitikájának változatlan vonalvezetése a még nem stabilan kialakult keresési lehetőségek mellett továbbra is és elsősorban az intézet megerősödését tartván szem előtt, az igazgatóság javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a kimutatott tiszta nyereséget ezáltal még, mindenemű tantíeme fizetésének mellőzésével is, ugyiszóván teljes egészében az intézet tőkéinek erősítésére fordítsa.

Publicație.

Societatea Anonimă de Electricitate Arad cumpără motoare electrice vechi, trifazate, bifazate ori monofazate de 105—110—210—220— sau 380 V. in bună stare de funcțiune și de puteri de 0,5—10 HP.

Deci cari au de vândut asemenea motoare, vor înainta ofertele lor cât mai de grabă Direcțiunei Societăței. 1905

Hirdetmény.

Az Aradi Villamossági Részvénytársaság megvételre keres jó állapotban levő üzemképes egy, két és háromfázisú villamos-motorokat. 105—110—210—220, vagy 380 Volt feszültségre, 0,5—10 HP.-ig.

Akik ilyen motorokkal rendelkeznek és azokat eladni kívánják, ajánlatukat a legelőbbben nyújtják be az Aradi Villamossági Részvénytársaság Igazgatóságának. 1905

= RENDELET A TAGDIJHÁTRALÉK EL-ENGEDÉSÉRŐL A MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁRHOZ. Az arad-i Munkásbiztosító pénztárhoz ma nagyfontosságú rendelet érkezett, amelynek értelmében a tagdíjhátralékokat elegendő régebbi rendelet hatályát július elseiéig meghosszabbították. Az említett rendelet értelmében: ha valemeg azok, kik illetekikkel hátralékban voltak, azokat rendkívül kedvező körülmények között egyenlíthetik ki, amennyiben tartozásuk nagy százalékát elengedik.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Meglepetések a másodosztályban: vereséget szenvedtek az élcsapatok

A kerületi másodosztály bajnokság vasárnapi fordulójának két hatalmas meglepetése akadt: a két vezetőegyesület, a Sparta és az Astra vereséget szenvedtek a Banatultól, illetve Vulturultól. A Crișana a Victoriát, a Titanus a Slaviát, a sereghajtó Lyra pedig a Patriát győzte le. Beszámolónk:

Banatul—Sparta 2:0 (1:0). A jobb Banatul győzelme teljesen megérdemelt.

Vulturul—Astra 1:0 (1:0). A lelkesebb csapat értékes győzelmet aratott.

Titanus—Slavia 3:1 (1:0). Gyenge nivóju játék után megérdemelt győzelem.

Crișana—Victoria 3:2 (2:0). Nagy küzdelem után szerezte meg a pontokat a Crișana.

Lyra—Patria 2:1 (0:0). Csapkodó játék után győzött a szerencsésebb együttes.

O Egyéb vidéki eredmények: Lupeni: Minerul—Mica 4:0. Petrosani: Jiul—Soimi 2:1. Cluj: Haggibbor—UEC 1:1. Unirea—CSM Cluj 2:2. Bistrita: Chermica—Productia 8:0. Resita: RMS Resita—CA Deta 5:0. Timișoara: Banatul—Electrica 1:1. Fratelia—Jimboliana 4:0. CFR—Rapid 5:2. Hertha—Freidorf 1:0.

Pontot veszített a Hungária a magyar nemzeti bajnokságban

Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának hatalmas meglepetése a Hungária pontvesztése. A bajnokjelölt ugyanis döntetlenül játszott a Budai „11”-el. A Ferencváros kétszámjegyű, de az Újpest és Kispest is biztos győzelmeket arattak, a Szeged azonban csak nagy küzdelem után szerezte meg a pontokat. A vasárnapi forduló után a sorrend a következő: 1. Hungária 42 pont. 2. Újpest 35 pont. 3. Ferencváros 35 pont. 4. Kispest 27 pont. 5. Phöbus 27 pont. 6. Szeged FC 20 pont. 7. III. ker. FC 19 pont. 8. Bocskai 18 pont. 9. Budai „11” 18 pont. 10. Budafok 18 pont. 11. Erzsébet-Soroksár 18 pont. 12. SBTC 10 pont. 13. Törekvés 9 pont. 14. Attila 6 pont.

A vasárnapi meccsekről alantokban számolunk be:

Ferencváros—Erzsébet-Soroksár 10:3 (8:1). A Ferencváros az első félidőben régi nagy napjaira emlékeztető játékot produkált és lehengette ellenfelét. A második félidőben a Ferencváros lefekezett. A gólokön Sárosi dr. (4), Kemény (4), Kiss és Tánzos, illetve Takács II. (2) és Zimonyi osztokodtak.

Hungária—Budai „11” 2:2 (2:0). A Hungária az első félidőben jobb volt, de szünet után a lelkesebb Budai felülkerekedett és sikerült egyenlitenie. Turai és Cseh (11-esből), illetve Komáromi és Röck (11-esből) rugták a gólokat.

Újpest—Törekvés 3:1 (0:0). Az első félidőben a lelkes Törekvés kellő ellenállást fejtett ki, de szünet után az Újpest rákapcsolt és sikerült a győzelmet megszereznie. A gólokat Kállai (2) és Balogh, illetve Soós szereztek.

Kispest—Salgótarjáni BTC 6:1 (2:1). A Kispest igen jó formában van és biztosan

nyerte a meccset, amellyel újból birtokába kerítette a negyedik helyet.

Szeged FC—III. ker. FC 1:0 (1:0). Nagy küzdelmet vívott egymással a két csapat és a szegedieknek csak nehezen sikerült a bajnoki pontokat, amelyek a hatodik helyre hozták fel a csapatot, megszerezniök.

O Érdekes és egyben értékes pályázatot írt ki az arad-i H. Wiesel posztókereskedő cég. A Wiesel-cég tudvalevőleg nemrégiben helyezte át üzletét jelenlegi, Fischer Eliz-palotában lévő helyiségbe és nagy népszerűsége tett szert a vásárló közönség körében az által, hogy állandóan a legnagyobb választékot tartja fenn a legjobb és legszébb szövetségű szövetekből, amelyeket rendkívül olcsó áron hoz forgalomba. Ezt a népszerűséget minden bizonnyal csak fokozza a cég vezetői által hirdetett pályázat, amelynek értelmében három-három méter elsőrendű szövetet ad annak a Gloria és AMEFA játékosnak, aki három arad-i egymástáni mérkőzésen a legjobban szerepel. Azt hogy kik voltak a legjobbak, a közönség szavazatai döntenek el. A szavazatokat a H. Wiesel-cég Fischer Eliz palotában lévő üzletében kell leadni. Az e heti szavazatok leadása szombaton este hét óráig történik.

UJ KÖNYVEK

„A trianoni páva”. Surányi Miklós regényének új kiadása. „A trianoni páva”, Surányi Miklós első regénye a háború alatt jelent meg. Azóta sok regényt írt. Az örökértékű Szent hegyet, a füledt szépségű Kantatet, modern társadalmi regények sorát és most élete legnagyobb művét, a Széchenyi-regényt. De legközelebbi regénye mégis csak „A trianoni páva”. Ez a hálós szerelem balladája. Sötét, tragikus, az elmúlás fenségétől pompás, mint egy szerelmes dal, amelyet éjszaka, viharos ég alatt orgonakisérettel énekelnek. Ára 122 lei. Kapható minden könyvkereskedésben.

„Orvosok”. (Phyllis Bottome regényéről). A regény három női főszereplője három különböző típust képvisel. Sally: a feleség. Jane: a dolgozó nő, a férfi munkatársa. Myra: a démon. Mind a három nő ugyanannak a férfinak az útját keresztezi. Az „Orvosok” szép, jó, érdekes könyv. Izgalmas cselekménye nem engedti, hogy letegyük, amíg végig nem olvastuk. Meseteri lélekrája, mély bölcsesége, költői finomsága pedig arra készítet, hogy sokszor elővegyük újra. Ára: 122 lei. Kapható minden könyvkereskedésben.

Hol fordítsassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvénytudós fordító hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev, Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. n. 3—7-ig.

Telket vásárolnak új temető céljaira a grădiște-i lakosok

A Petru Rares-uca ingatlan-tulajdonosai a vízvezeték bevezetése érdekében vállalják a költségek 25 százalékát — A grădiștei nemzeti-liberális párttagozat érdekes ülése

Vasárnap tartotta nagygyűlését a grădiște-telepi nemzeti liberális párttagozat, amelyen megjelentek a Petru Rares-uca ingatlan-tulajdonosai is teljes számmal, hogy akciót indítsanak a városnál az ucca kanalizálása és a vízvezeték-hálózatba való bekapcsolása érdekében. Nico'ae Vaduva tagozati párttitkár javaslatára egyhangulag elhatározták, hogy az érdekeltektől ingatlantulajdonosok vállalják a költségek 25 százalékát és bizottság alakult, hogy az akcióba beszervezzék a Petru Rares-uca valamennyi ingatlantulajdonosát. A bizottság elnökevé Iosif Mocanu-t, tagjaivá Bondar Ioant, Horai Ștefant, Popp Iosifot, Rosenfeld Jakabot, Lovassy Istvánt, Francu Dumitru-t, Milasi Ioant, Rosenfeld Zoltánt, Scholtz Pált, Fränkl Gézát, Asztalos Jánost, Cotro Pavel-t, Suciu Ștefant, Szander Alexandrut és Huszner Istvánt választották meg.

Bondar Ioan javaslatára egyébként elhatározták, hogy a grădiște-telepi keresztény lakosság részére

közadakozás után egy telket vásárolnak meg új temető céljaira.

Ha ugyanis — mondotta az előadó — csak hétezer lakos járul hozzá fejenként ötven lelei az akcióhoz, úgy az egybegyűlő 350.000 leleirt meg is vásárolhatják az igényelt telket. Miután a gyűlés ezután köszönetet szavazott a sajtónak, amely önzetlenül foglalkozik és küzd a grădiște-telepi érdekekért, nagy lelkesedés közben véget ért.

Reklámélet

A MODERN KERESKEDŐ NÉLKÜLÖZHETETLEN ORGANUMA.

AZ EGYETLEN MAGYAR REKLÁMSZAKLAP. ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGY ÉVRE: 400 LEI

SZERKESZTI: Balogh Sándor

Itt tessék levágni és 4½ leies lev. lapon beküldeni!

T. Reklámélet

A. K.

Budapest, V. Lipót krt. 9.

Kérek mutatványszámot.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

HAPAG kéjutazási hajó „MILWAUKEE” 1936. május 1-én érkezik CONSTANTÁ-ba

Kényelmes alkalom egy gyönyörű Hapag-Földközi-tengeri utazásra Oroszország, Görögország, Olaszország legszebb helyeinek meglátogatására. Csatlakozási utazás: Május 16. Genuából a Riviera, Spanyolország, Kanári-szigetek, Wight-sziget érintésével Hamburgba. Két felejthetetlen Földközi-tengeri utazás a napsütéses tavaszon. Mérsékelt részvételi díjak. Kérjen információt és prospektust a Hamburg-Amerika Linie S. A. R. képviselőjétől

Künstler A. Vízum- és utazási irodától, 461 Arad, Bulev. Regina Maria No. 24. Telefon 86.

Cassa de Pastrare a Județului Arad — Aradmegyei Takarékpénztár.

MEGHÍVÓ.

Az ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR t. részvényeseit az 1936. évi április 28-án d. u. 5 órakor, az intézet helyiségében (Bulevardul Regina Maria 22—24.) megtartandó

LXV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE

ezennel tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az évi jelentés, az 1935. évi mérleg és a felügyelőbizottság jelentésének előterjesztése, a mérleg megállapítása, határozat a tiszta nyereség felosztása, valamint a felmentvények megadása felett.

2. A részvényesek netáni indítványai.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket folyó évi április hó 27-én déli 12 óráig az intézet főpénztáránál letétbe helyezni sziveskedjenek.

Arad, 1936. április 7.

AZ IGAZGATÓSÁG.

VAGYON

Mérleg-számla 1935 december 31-én.

TEHER

Pénztár.			Részvénytőke — — — — —		13.500.000
Készpénzkészlet — — — — —	6,813.276		Rendes tartalék-alap — — — — —		8,584.124
A Banca Națională-nál és a Posta-csekkpénztárnál rendelkezésünkre álló tőkék — — — — —	4,325.359	11,138.635	Amortizációs alapok		
Más pénzügyintézeteknél rendelkezésünkre álló tőkék:			kétes követelések számára — — — — —	340.189	
Belföldön — — — — —	1,938.129		ingatlanok számára — — — — —	8,019.580	8,359.769
Külföldön — — — — —	3,735.393	5,673.522	Tisztviselői nyugdíjalap — — — — —		5,029.600
Összes diszponibilitás L. 16,812.157.—			Kétes követelések be nem hajtott kamatai — — — — —		181.627
Értékpapír tárcsa.			Értékpapírtárcánál és devizánál nem realizált árfolyamkülönbsétek — — — — —		410.362
Romániai címletek:			Összes saját tőkék Lei 36,065.482.—		
Állampapírok 142.400.—n.é. 81,965.—			Forgalomban levő saját kötvények.		
Tőzsdén nem jegyzett címletek 129.450.—n.é. 27.255.—	109.220	139.234	4½%-os záloglevelek:		
Külföldi címl. 111.597.—n.é.	30.014		kisorsolatlanok — — — — —	152.500	
Záloglevélbiztosítéki alap.		209.000	kisorsoltak — — — — —	340.400	492.900
Állampapírok 380.000.—n.é.			Takarékbetétek.		
Váltótárcsa.			Belföldről:		
Belföldön fizetendő:			Látra 12,077.056.—		
Külön fed. nélk. váltók 2,828.286.—			Határidőre 7,991.535.—		
Áruval, értékpapírral, stb. fedezett váltók 1,251.025.—			Bemutatónak fizetendő tak. könyvecskékre 31,760.544.—	51,829.135	
Jelzáloggal fed. váltók 25,761.707.—	29,841.018		Külföldről — — — — —	133.407	51,962.542
Külföldön fizetendők — — — — —	1,416.473	31,257.491	Visszeszámított váltók a Banca Națională-nál — — — — —		8,269.747
Fenti váltótárcából visszleszámit. van: Belf. fizetendő összesen 8,269.747.—			Fel nem vett osztalékok — — — — —		113.819
Adósok.			Egyéb számlák — — — — —		7,599.586
Belföldön:			Átmeneti számlák — — — — —		256.785
Külön fedezet nélkül 1,596.841.—			Tiszta nyereség		
Értékpapír-fedezettel 3,327.696.—			Áthozat a múlt évről — — — — —	400.000	
Áru-fedezettel 572.850.—			Folyó évi nyereség — — — — —	420.278	820.278
Jelzálog-fedezettel 7,127.190.—					
Különféle fedezetekkel 8,739.066.—	21,363.643	21,483.527			
Külföldön — — — — —	119.884				
A konverziós törvény kedvezményeiben részesült adósok (Leírás utáni összeg) — — — — —		5,837.506			
Az 1934. IV. 7-i konverziós törvény alkalmazásából eredő veszteségek (adómentesen leírható) — — — — —		2,416.617			
Részesedések, külföldön (Volt battonyai és eleki, 1897-ben, illetőleg 1871-ben létesített fiókjainkból 1923-ban alapított pénzügyintézet részvényel).		6,050.000			
Hosszulejratú kölcsönök záloglevelekben — — — — —		34,465			
Ingatlanok:					
A banküzlet folytatásához szükséges ingatlanok — — — — —	10,000.000	13,805.178			
Egyéb ingatlanok — — — — —	3,805.178				
Berendezés — — — — —		5,352.511			
Egyéb számlák — — — — —		2,183.453			
Átmeneti számlák — — — — —		105,581.139			105,581.139
NYILVANTARTÁSI SZÁMLÁK:			NYILVANTARTÁSI SZÁMLÁK:		
Alapszabályszerű óvadékok — — — — —	82.000		Alapszabályszerű óvadékok letevői — — — — —	82.000	
Kezességi adósok, belföldön, — — — — —	36,758.655		Kezességi hitelezők, belföldön — — — — —	36,758.655	
Zálogba vett kereskedelmi értékek a tárcában — — — — —	643.104		Zálogba vett kereskedelmi értékek letevői — — — — —	643.104	
Biztosítéki váltók a tárcában — — — — —	8,815.500		Biztosítéki váltók letevői — — — — —	8,815.500	
Beszédési értékek — — — — —	2,136.112		Beszédési értékek beküldői — — — — —	2,136.112	
Jelzálogok, cessziók, áruk és egyéb fedezetek — — — — —	185,984.157		Jelzálogok, cessziók, áruk és egyéb fedezetek letevői — — — — —	185,984.157	
Zálogba vett értékpapírok a tárcában — — — — —	8,718.832		Zálogba vett értékpapírok letevői — — — — —	8,718.832	
Megőrzésre átvett értékpapírok és egyéb értékek — — — — —	57,163.554		Megőrzésre átvett értékpapírok és egyéb értékek letevői — — — — —	57,163.554	
Kölcsönadott értékpapírok adósai — — — — —	1,238.000		Különféle kölcsönadott értékpapírok — — — — —	1,238.000	
Meghitelezések és egyebek — — — — —	1,809.534		Meghitelezések és egyebek — — — — —	1,809.534	
	303,349.448			303,349.448	

Tauca Jenő, s. k. vezérigazgató.

Arad, 1935. december 31.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Jellinek József, s. k. elnök. Dr. Beleş Eugen, s. k. Fodor Gyula, s. k. Mairovitz Márton, s. k. Dr. Szalai Vilmos, s. k. Megvizsgáltatott s a kereskedelmi és a bankár-törvénnyel egybehangzónak találtatott.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG

Nasta Victor, s. k. expert contabil. Dr. Angel Stefan, s. k. Hegedüs Gyula, s. k. Steigerwald Alajos, s. k. Szabó Miklós, s. k.

Nyomatott Aradon, az Aradi Nyomdával a rotációs gépen. — Felelős kiadó: Stauber István.